

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
(MBA)

Φορολογική και κοινωνική ασφάλιση των επιχειρήσεων ως
κριτήριο επιλογής του τόπου εγκατάστασης. Σύγκριση 6
Ευρωπαϊκών χωρών

ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ ΘΕΑΝΩ
ΑΜ 2019019046

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΤΣΑΛΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΧΑΝΙΑ, 2023

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα πρωτίστως να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Ατσαλάκη Γιώργο, για την υπομονή, την κατανόηση και την καθοδήγηση που επέδειξε καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου, καθώς επίσης και τους διδάσκοντες καθηγητές του μεταπτυχιακού προγράμματος κ. Τσαφάρáκη Στέλιο και κ. Μουστάκη Βασίλη για την πολύτιμη βοήθειά τους.

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η περιγραφή και η μελέτη της φορολογίας και της κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα και σε πέντε ακόμα Ευρωπαϊκές χώρες ως κριτήριο επιλογής του τόπου εγκατάστασης μιας επιχείρησης.

Αναλυτικότερα, περιγράφονται:

- Η φορολογία νομικών προσώπων (φόρος εισοδήματος, φόρος μερισμάτων, λοιποί φόροι)
- Η φορολογία φυσικών προσώπων (φόρος εισοδήματος και λοιποί φόροι)
- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
- Ο φόρος ακίνητης περιουσίας
- Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης επιχειρήσεων
- Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης φυσικών προσώπων

Εκτός της Ελλάδος επελέγησαν:

- Η Βουλγαρία και η Κύπρος διότι τα τελευταία χρόνια προσελκύουν πολλές Ελληνικές επιχειρήσεις, που επιλέγουν να εγκατασταθούν σε αυτές
- Η Γαλλία καθώς είναι μια πλήρως αναπτυγμένη οικονομία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ζώνης του Ευρώ
- Το Ηνωμένο Βασίλειο επειδή είναι μια πλήρως αναπτυγμένη οικονομία που από 01-01-2021 είναι πια εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Η Ιρλανδία αφού είναι μια οικονομία που παρουσιάζει αρκετές ομοιότητες με την Ελληνική

Abstract

The purpose of this thesis is the description and study of taxation and social security in Greece and in five other European countries as a criterion for choosing the place of establishment of a business.

In more detail, are being described:

- Taxation of corporations (income tax, dividend tax, other taxes)
- Taxation of individual persons (income tax and other taxes)
- Value Added Tax (VAT)
- The property tax
- Business social security contributions
- Social security contributions of individual persons

Besides Greece, the following countries were selected:

- Bulgaria and Cyprus as in recent years they attract many Greek companies, which choose to settle there
- France as it is a fully developed economy within the European Union and the Euro zone
- The United Kingdom because it is a fully developed economy that from 01-01-2021 is no longer part of the European Union
- Ireland since there is an economy that has several similarities with the Greek one

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

1. Βασικές έννοιες φόρου.....	11
1.1 Η έννοια του φόρου.....	11
1.2 Ορισμοί.....	12
2. Φορολογικό σύστημα.....	16
2.1 Φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων.....	16
2.1.1. Ελλάδα.....	16
2.1.2. Βουλγαρία.....	17
2.1.3. Κύπρος.....	18
2.1.4. Γαλλία.....	19
2.1.5. Ηνωμένο Βασίλειο.....	20
2.1.6 Ιρλανδία.....	21
2.2 Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων.....	22
2.2.1. Ελλάδα.....	22
2.2.2. Βουλγαρία.....	26
2.2.3. Κύπρος.....	29
2.2.4. Γαλλία.....	35
2.2.5. Ηνωμένο Βασίλειο.....	38
2.2.6 Ιρλανδία.....	44
3. Φ.Π.Α. – Φόροι ακίνητης περιουσίας.....	49
3.1. Ελλάδα.....	49
3.2. Βουλγαρία.....	52
3.3. Κύπρος.....	56
3.4. Γαλλία.....	58
3.5. Ηνωμένο Βασίλειο.....	60
3.6 Ιρλανδία.....	62

4. Ασφαλιστικό σύστημα.....	68
4.1. Ελλάδα.....	68
4.2. Βουλγαρία.....	70
4.3. Κύπρος.....	71
4.4. Γαλλία.....	74
4.5. Ηνωμένο Βασίλειο.....	79
4.6 Ιρλανδία.....	83
5. Συμπεράσματα.....	85
6. Βιβλιογραφία.....	91

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

- Πίνακας 1. Φορολογία εισοδήματος Νομικών προσώπων Ελλάδα
- Πίνακας 2. Κλίμακες εισοδήματος μισθωτής εργασίας συντάξεων
- Πίνακας 3. Κλίμακες εισοδήματος μισθωτής εργασίας- ειδικές περιπτώσεις
- Πίνακας 4. Απαλλαγές εισοδήματος μισθωτής εργασίας-συντάξεων
- Πίνακας 5.Μείωση φόρου εισοδήματος
- Πίνακας 6. Κλίμακες φορολογίας εισοδήματος από ακίνητη περιουσία
- Πίνακας 7. Κλίμακες εισοδήματος
- Πίνακας 8. Απαλλαγή φόρου εισοδήματος
- Πίνακας 9. Εκπιπόμενες δαπάνες εισοδήματος
- Πίνακας 10. Μη εκπιπόμενες δαπάνες εισοδήματος
- Πίνακας 11. Κλίμακα φόρου εισοδήματος
- Πίνακας 12. Κλίμακα εισοδήματος
- Πίνακας 13. Κλίμακα εισοδήματος από μερίσματα
- Πίνακας 14. Αφορολόγητα όρια εισοδημάτων
- Πίνακας 15. Παράδειγμα
- Πίνακας 16. Κλίμακες εισοδήματος
- Πίνακας 17. Απαλλαγή εισοδήματος- οικογένεια
- Πίνακας 18. Υποκείμενα φόρου 13%
- Πίνακας 19. Υποκείμενα φόρου 6%
- Πίνακας 20. Συντελεστές φόρου ακινήτων
- Πίνακας 21. Έκπτωση φόρου
- Πίνακας 22. Υποκείμενα φόρου 20%
- Πίνακας 23. Υποκείμενα φόρου 9%
- Πίνακας 24. Υποκείμενα φόρου 9% (2)
- Πίνακας 25. Υποκείμενα μηδενικού συντελεστή φόρου
- Πίνακας 26. Μη υποκείμενα
- Πίνακας 27. Φορολογικές ελαφρύνσεις κατοικίας
- Πίνακας 28. Περιπτώσεις απαλλαγής
- Πίνακας 29. Υποκείμενα φόρου 9%
- Πίνακας 30. Υποκείμενα φόρου 5%
- Πίνακας 31. Μη υποκείμενα φόρου

Πίνακας 32. Υποκείμενα φόρου 10%

Πίνακας 33. Υποκείμενα φόρου 5,5%

Πίνακας 34. Υποκείμενα φόρου 2,1%

Πίνακας 35. Συντελεστής φόρου ακίνητης περιουσίας

Πίνακας 36. Υποκείμενα φόρου 20%

Πίνακας 37. Υποκείμενα φόρου 5%

Πίνακας 38. Μη υποκείμενα φόρου

Πίνακας 39. Υποκείμενα φόρου 23%

Πίνακας 40. Υποκείμενα φόρου 13,5%

Πίνακας 41. Υποκείμενα φόρου 9%

Πίνακας 42. Υποκείμενα φόρου 4,8%

Πίνακας 43. Υποκείμενα φόρου 0%

Πίνακας 44. Υπολογισμός φόρου βάση ζώνης αποτίμησης

Πίνακας 45. Ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη-ασφαλισμένου

Πίνακας 46. Ειδικές εισφορές εργοδότη-ασφαλισμένου

Πίνακας 47. Εισφορές αυτοαπασχολούμενων

Πίνακας 48. Εισφορές νέων αυτοαπασχολούμενων

Πίνακας 49. Ασφαλιστικές εισφορές εργαζόμενου-εργοδότη

Πίνακας 50. Ασφαλιστικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων

Πίνακας 51. Εισφορές μισθωτών-εργοδοτών

Πίνακας 52. Ασφάλιση αυτοτελώς εργαζομένων

Πίνακας 53. Ασφαλιστικές εισφορές εργαζόμενου εργοδότη

Πίνακας 54. Εισφορές υγείας-μητρότητας

Πίνακας 55. Οικογενειακά επιδόματα

Πίνακας 56. Βασική σύνταξη

Πίνακας 57. Συμπληρωματική σύνταξη

Πίνακας 58. Συμπληρωματική σύνταξη (2)

Πίνακας 59. Εισφορές αυτοαπασχολούμενων

Πίνακας 60. Εισφορές εργαζόμενου-εργοδότη

Πίνακας 61. Εισφορές μισθωτών-εργοδοτών

Πίνακας 62. Εισφορές αυτοαπασχολούμενων

Πίνακας 63. Παραδοχές παραδείγματος

Πίνακας 64. Φυσικό πρόσωπο

Πίνακας 65. Παράδειγμα 50.000€

Πίνακας 66. Παράδειγμα 100.000€

Πίνακας 67. Νομικό πρόσωπο παραδείγματος

Πίνακας 68. Παράδειγμα 50.000€ (2)

Πίνακας 69. Παράδειγμα 100.000€ (2)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η φορολογική πολιτική των κρατών έχει ως στόχο την επίτευξη και τη διατήρηση ενός προϋπολογισμού, καθώς και την ανάπτυξη του. Ένα φορολογικό σύστημα προκειμένου να είναι αποτελεσματικό και δίκαιο στοχεύει στην σωστή διανομή του ακαθάριστου εισοδήματος και των πόρων στο ευρύ κοινό δημιουργώντας επαρκές εισόδημα με ελάχιστο σφάλμα. Ωστόσο, η κατανομή αυτή επηρεάζεται από τις διαθέσιμες κρατικές δαπάνες.

Οι φόροι αποτελούν τη βασική πηγή άντλησης κρατικών εσόδων. Η επιβολή των φόρων αποτελεί το μέσο άσκησης της οικονομικής πολιτικής, καθώς και το βασικό συστατικό στοιχείο της δημοσιονομικής πολιτικής κάθε κυβέρνησης. Ως δημοσιονομική πολιτική εννοείται η διαχείριση των φορολογικών και των άλλων πηγών των κρατικών εσόδων η οποία συμβάλει στην δημιουργία μιας προοδευτικής οικονομίας.

1. Βασικές έννοιες του φόρου

1.1 Η έννοια του φόρου

Η κρατική φορολογία αποτελεί το βασικότερο στοιχείο άντλησης οικονομικών πόρων στο δημόσιο τομέα. Σκοπός είναι η συγκέντρωση των απαραίτητων οικονομικών πόρων που απαιτούνται για την κάλυψη των δημοσίων δαπανών. Ο φόρος είναι ένα μέρος του εισοδήματος που απέκτησε ο φορολογούμενος, είτε ως φυσικό πρόσωπο είτε ως νομικό πρόσωπο ο οποίος αποδίδεται στο κράτος για την παραγωγή των δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών. Ουσιαστικά είναι ένα είδος κοινής συνεισφοράς στις δημόσιες υπηρεσίες και τα δημόσια αγαθά.

Γενικά οι φόροι είναι διακριτοί σε δύο βασικές κατηγορίες, στους άμεσους φόρους και στους έμμεσους φόρους. Στην πρώτη κατηγορία, άμεσους φόρους, συμπεριλαμβάνονται τα χρηματικά ποσά τα οποία καταβάλλουν οι πολίτες στο κράτος ως αναλογία του ποσοστού τους εισοδήματος τους ή της περιουσιακής τους κατάστασης. Ενώ στην δεύτερη κατηγορία, έμμεσοι φόροι, συμπεριλαμβάνονται οι καταναλωτικοί φόροι οι οποίοι είναι ενσωματωμένοι στην τιμή των καταναλωτικών

εμπορευμάτων ή των παρεχόμενων υπηρεσιών και αποδίδονται στο κράτος μέσα από την επιχείρηση ή όποια τους εισπράττει.

Η φορολογία του εισοδήματος ρυθμίζει την επιβολή των φόρων καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα αποδοθούν οι φόροι. Συγκεκριμένα στην Ελλάδα το 2013 ξεκίνησε η διαμόρφωση του φορολογικού συστήματος όπου ψηφίστηκε ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.) Ν.4172/2013, ΦΕΚ Α 167/23-07-2013 καθώς και ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.) Ν.4174/2013, ΦΕΚ Α 170/26-07-2013 ορίζει τη φορολογία του εισοδήματος τόσο των φυσικών προσώπων όσο και των νομικών προσώπων και οντοτήτων. Από τότε ακολούθησε πλήθος τροποποιητικών, συμπληρωματικών, διευκρινιστικών καθώς και διορθωτικών νομοθεσιών των ανωτέρω Κωδικών. Τέλος, με τη ψήφιση του νόμου Ν.4646/2019, ΦΕΚ Α 201/12-12-2019, Ρυθμίσεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, προχώρησε η ουσιώδης διαμόρφωση της νομοθεσίας της φορολογίας ως έχει σήμερα.

1.2 Ορισμοί

Με την εισαγωγή των ρυθμιστικών Νόμων, στόχος του Κράτους είναι η δημιουργία μιας δίκαιης φορολογικής βάσης, που θα είναι εύκολα προσβάσιμη σε όλους τους πολίτες προκειμένου εδραιωθεί η εμπιστοσύνη και η σταθερότητα τόσο στο κοινωνικό όσο και στο οικονομικό περιβάλλον, έτσι ώστε οι φορολογικές αρχές να εξαλείψουν το φαινόμενο της φοροδιαφυγής.

Σύμφωνα λοιπόν, με το άρθρο 1 του νόμου Ν.4172/2013, Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.), ρυθμίζεται η φορολογία εισοδήματος:

- των φυσικών προσώπων,
- των νομικών προσώπων και των κάθε είδους νομικών οντοτήτων

Ο Κ.Φ.Ε. ρυθμίζει τον τρόπο φορολόγησης τις κατηγορίες εισοδημάτων, και τον τρόπο απόδοσης των φόρων με την υποβολή της φορολογικής δήλωσης, την προκαταβολή του φόρου και την παρακράτηση του.

Αντίστοιχα με το άρθρο 1 του νόμου Ν.4174/2013, ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.) καθορίζει τη διαδικασία προσδιορισμού και είσπραξης των

εσόδων του Δημοσίου, που ορίζονται στο άρθρο 2, καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία, η οποία ρυθμίζει τα έσοδα αυτά. Οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας ισχύουν για τα εξής δημόσια έσοδα:

- Φόρος Εισοδήματος
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
- Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.)
- Φόρο Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια
- Φόρους, τέλη, εισφορές ή χρηματικές κυρώσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα του Κώδικα και κάθε άλλο φόρο, τέλος, εισφορά ή χρηματική κύρωση για τη βεβαίωση ή είσπραξη των οποίων, κατά την έναρξη ισχύος του Κώδικα, εφαρμόζονται ανάλογα οι αντίστοιχες διατάξεις των φορολογιών των περιπτώσεων α' και β'
- Χρηματικές κυρώσεις και τόκους, οι οποίοι προβλέπονται από τον Κώδικα.

Σε συνέχεια των νόμων και βάση του άρθρου 2 του Ν.4172/2013 και του άρθρου 3 του νόμου Ν.4174/2013 διατυπώνονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- I. Ως φορολογούμενος νοείται:
 - i. Κάθε πρόσωπο που υποχρεούται να καταβάλλει φόρο, τέλος, εισφορά ή χρηματική κύρωση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα ή έχει οποιαδήποτε άλλη φορολογική υποχρέωση ή
 - ii. Κάθε πρόσωπο που υποχρεούται να παρακρατεί φόρους και να τους αποδίδει στην Φορολογική Διοίκηση
- II. Ως «πρόσωπο» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, και κάθε είδους νομική οντότητα.
 - i. Ως «νομικό πρόσωπο» νοείται κάθε επιχείρηση ή εταιρεία με νομική προσωπικότητα ή κάθε ένωση επιχειρήσεων ή εταιρειών με νομική προσωπικότητα.

- ii. Ως «νομική οντότητα» νοείται κάθε μάρφωμα εταιρικής ή μη οργάνωσης και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που δεν είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως ιδίως συνεταιρισμός, οργανισμός, υπεράκτια ή εξωχώρια εταιρεία, κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων, κάθε μορφής καταπίστευμα ή εμπίστευμα ή οποιοδήποτε μάρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφής ίδρυμα, σωματείο ή οποιοδήποτε μάρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφή προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε οντότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρεία διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομίας ή κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσης κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρεία αστικού δικαίου, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες, κοινωνίες αστικού δικαίου.

Ως «νόμιμη προθεσμία καταβολής» νοείται το χρονικό διάστημα εντός του οποίου καταβάλλονται οι φόροι και τα πρόστιμα, όπως προβλέπεται στον νόμο που επιβάλλει την αντίστοιχη φορολογία και τις διατάξεις του Κώδικα, ενώ ως «ληξιπρόθεσμα» νοούνται οι φόροι και τα πρόστιμα μετά την παρέλευση του ανωτέρου χρονικού διαστήματος.

Ως «υπόχρεος σε παρακράτηση» νοείται κάθε πρόσωπο που υποχρεούται σε παρακράτηση φόρου στην πηγή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε.

Ως «συγγενικό πρόσωπο» νοείται ο/η σύζυγος και οι ανιόντες ή κατιόντες σε ευθεία γραμμή συγγενείς.

Ως «συνδεδεμένο πρόσωπο» νοείται κάθε πρόσωπο το οποίο συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, τον έλεγχο ή το κεφάλαιο άλλου προσώπου, το οποίο μπορεί να είναι συγγενικό πρόσωπο ή πρόσωπο με το οποίο συνδέεται. Ειδικότερα, τα ακόλουθα πρόσωπα θεωρούνται συνδεδεμένα πρόσωπα:

- κάθε πρόσωπο που κατέχει άμεσα ή έμμεσα μετοχές, μερίδια ή συμμετοχή στο κεφάλαιο τουλάχιστον 33%, βάσει αξίας ή αριθμού, ή δικαίωμα σε κέρδη ή δικαιώματα ψήφου,
- δύο ή περισσότερα πρόσωπα, εάν κάποιο πρόσωπο κατέχει άμεσα ή έμμεσα μετοχές, μερίδια δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής στο κεφάλαιο τουλάχιστον 33%, βάσει αξίας ή αριθμού, ή δικαιώματα σε κέρδη ή δικαιώματα ψήφου

- κάθε πρόσωπο με το οποίο υπάρχει σχέση άμεσης ή έμμεσης ουσιώδους διοικητικής εξάρτησης ή ελέγχου ή ασκεί καθοριστική επιρροή ή έχει τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής άλλου προσώπου ή σε περίπτωση που και τα δύο πρόσωπα έχουν σχέση άμεσης ή έμμεσης ουσιώδους διοικητικής εξάρτησης ή ελέγχου ή δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής από τρίτο πρόσωπο.

2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

2.1 Φορολογία Εισοδήματος Νομικών Προσώπων

2.1.1 Ελλάδα

Με την εισαγωγή του νόμου Ν.4172/2013 στην Ελλάδα όλες οι νομικές μορφές εταιρειών-επιχειρήσεων πληρώνουν τον ίδιο φόρο εισοδήματος. Εξάιρεση αποτελούν μόνο οι Τράπεζες και τα συναφή ιδρύματα, καθώς επίσης και κάποιοι αγροτικοί συνεταιρισμοί.

Πίνακας 1. Φορολογία Εισοδήματος Νομικών Προσώπων Ελλάδα

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ 2023	
Είδος Οντότητας	Φόρος σε %
Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε.	22%
Προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε., Ε.Ε.)	22%
Κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς	22%
Κοινοπραξίες προσωπικών εταιρειών	22%
Λοιπές κοινοπραξίες (στις οποίες δεν συμμετέχουν μόνο προσωπικές εταιρείες)	22%
Πιστωτικά ιδρύματα όπως ορίζονται στο σημείο 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 , εφόσον έχουν ενταχθεί και για τα φορολογικά έτη που υπάγονται στις ειδικές διατάξεις του άρθρου 27Α,	29%
Αγροτικοί συνεταιρισμοί και νομικές οντότητες που αναγνωρίζονται από το Υπ.Αγρ. ανάπτυξης ως Ομάδες και Οργανώσεις παραγωγών του άρθρου 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013	10%
Λοιπές νομικές οντότητες που δεν συμπεριλαμβάνονται ανωτέρω	22%

Επιπλέον του φόρου επιβάλλεται τέλος επιτηδεύματος σε όλες σχεδόν τις επιχειρήσεις (εταιρείες και μη), που κυμαίνεται μεταξύ 650 και 1.200 ευρώ ανά έτος ανά υποκατάστημα, ανεξάρτητα εάν είναι κερδοφόρες ή όχι.

Επίσης, προβλέπεται προκαταβολή φόρου εισοδήματος για την επόμενη χρήση, που το 2022 ήταν 80% για τα νομικά πρόσωπα και 50% για τα φυσικά πρόσωπα-επιτηδευματίες. Στην προκαταβολή φόρου υπάρχουν κάποιες διαφοροποιήσεις στο ποσοστό ανάλογα με το εάν έχουν παρακρατηθεί φόροι εισοδήματος κατά την διάρκεια της χρήσης κτλ..

Υπόχρεες στον φόρο είναι όλες οι νομικές οντότητες που έχουν φορολογική κατοικία στην Ελλάδα, ή έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα. Σχετικά πρόσφατα, όπως άλλωστε στα περισσότερα κράτη, έχει ενταθεί από τις Ελληνικές Αρχές ο έλεγχος σχετικά με την ορθή αναγνώριση της φορολογικής κατοικίας μιας οντότητας η οποία, πια, συσχετίζεται όχι μόνο με την φυσική έδρα που δηλώνει η νομική οντότητα αλλά και με άλλους παράγοντες με κυρίαρχο το κέντρο των διοικητικών και επιχειρηματικών αποφάσεων της οντότητας.

2.1.2 Βουλγαρία

Ο εταιρικός φόρος στην Βουλγαρία υπολογίζεται σε 10% επί των φορολογητέων κερδών, και επιβάλλεται ως εξής:

- ο κανονικός συντελεστής είναι 10% και επιβάλλεται στην πλειονότητα των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη χώρα
- στα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών επιβάλλεται φόρος εμβασμάτων υποκαταστημάτων με συντελεστή 10%
- επιβάλλεται εναλλακτικός φόρος σε εταιρείες τυχερών παιχνιδιών και ο συντελεστής του είναι 15%
- επιβάλλεται φόρος χωρητικότητας 10% στις ναυτιλιακές εταιρείες για εμπορικές δραστηριότητες

Επιπλέον, οι εταιρείες πρέπει ακόμα να πληρώνουν φόρο υπεραξίας για την πώληση διαφόρων περιουσιακών στοιχείων, όπως ακίνητα ή μετοχές και μπορούν να φορολογηθούν με συντελεστή 10% ή 0% ανάλογα με διάφορους παράγοντες.

Η φορολογική περίοδος για τον υπολογισμό του φόρου είναι το ημερολογιακό έτος.

Υπενθυμίζεται ότι ο χαμηλός φορολογικός συντελεστής 10%, που όπως φαίνεται παραπάνω ισχύει για σχεδόν όλες τις περιπτώσεις κερδών των εταιρειών καθιστά την Βουλγαρία «κράτος με προνομιακό φορολογικό καθεστώς» για αρκετές ευρωπαϊκές χώρες μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα (σχετική η απόφαση Α-1027/2023 του Υπουργείου Οικονομικών).

2.1.3 Κύπρος

Στην Κυπριακή Δημοκρατία ο βασικός φορολογικός συντελεστής εισοδήματος των εταιρειών είναι 12,5%. Οι εταιρείες οι οποίες έχουν την φορολογική τους κατοικία στη Κυπριακή Δημοκρατία, έχουν δηλαδή τον έλεγχο και την διεύθυνση τους στην χώρα, φορολογούνται για τα εισοδήματα τα οποία αποκτούν ή προκύπτουν από πηγές εντός και εκτός της χώρας. Ενώ στην περίπτωση που η εταιρεία δεν έχει την φορολογική της κατοικία στην Κυπριακή Δημοκρατία φορολογείται μόνο για τα εισοδήματα που απέκτησε ή προέκυψαν από πηγές εντός της χώρας.

Κάποιες κατηγορίες εισοδημάτων απαλλάσσονται πλήρως από το φόρο εισοδήματος των νομικών προσώπων, ειδικότερα:

- Μερίσματα
- Κέρδη από διάθεση τίτλων
- Κέρδη από διάθεση άυλων περιουσιακών στοιχείων
- Τόκοι που δεν προκύπτουν ή δεν συνδέονται στενά με τη συνήθη διεξαγωγή της επιχείρησης
- Ενοίκια διατηρητέας οικοδομής
- Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές
- Κέρδη από μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό (υπό προϋποθέσεις)

Έξοδα τα οποία έγιναν αποκλειστικά για την απόκτηση εισοδήματος της εταιρείας εκπίπτουν στις αφαιρούμενες δαπάνες υπολογισμού φόρου. Τα έξοδα αυτά είναι τα εξής:

- Τόκοι απόκτησης περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης
- Δωρεές σε συγκεκριμένα φιλανθρωπικά ιδρύματα
- Εργοδοτικές εισφορές σε συγκεκριμένα ταμεία
- Δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης
- Εταιρικά έξοδα ψυχαγωγίας (1% επί των καθαρών εσόδων, με όριο τις 17.086€)
- Η απόσβεση του κόστους απόκτησης ή ανάπτυξης άυλων περιουσιακών στοιχείων (20 χρόνια ή ωφέλιμη ζωή του στοιχείου, το μικρότερο)

Στην Κυπριακή Δημοκρατία δεν εφαρμόζεται φορολογική απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας όμως υπολογίζεται έκπτωση ετήσιας φθοράς στο φορολογητέο εισόδημα. Το ποσοστό της έκπτωσης κυμαίνεται από 3% έως 33% και αφορούν περιουσιακά στοιχεία όπως: μηχανήματα, εμπορικά και βιομηχανικά κτήρια, έπιπλα και σκεύη, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και λογισμικά προγράμματα, εργαλεία, γεωργικά μηχανήματα, επιβατικά πλοία κτλ..

Επιπλέον, οι εταιρείες έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν τις φορολογητέες ζημιές που προκύπτουν, οι οποίες δεν έχουν συμψηφιστεί με άλλα εισοδήματα, με τα φορολογητέα κέρδη έως και 5 χρόνια μετά. Τέλος, είναι αποδεκτός ο συμψηφισμός των φορολογητέων ζημιών μεταξύ εταιρειών του ίδιου συγκροτήματος φορολογικών κατοίκων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

2.1.4 Γαλλία

Σύμφωνα με το Γαλλικό φορολογικό σύστημα ο γενικός φορολογικός συντελεστής των εταιρειών είναι 25%, (*Tax4Business*, 2021). Επιβάλλεται στα κέρδη εταιριών των οποίων η φορολογική κατοικία είναι στην Γαλλία καθώς και στα κέρδη των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών και γενικά νομικών προσώπων που δραστηριοποιούνται στην Γαλλία.

Ο παραπάνω γενικός φορολογικός συντελεστής διαφοροποιείται σε λίγες, εξαιρετικές περιπτώσεις που ακολουθούν:

Για εταιρείες με κύκλο εργασιών κάτω των 10 εκατομμυρίων ευρώ και κέρδη κάτω των 38.120 ευρώ ο φορολογικός συντελεστής είναι 15%.

Επίσης, στις εταιρείες με κύκλο εργασιών μεγαλύτερο των 7, 3 εκατομμύρια ευρώ και φόρο κερδών μεγαλύτερο των 763.000 ευρώ επιβάλλεται εισφορά αλληλεγγύης 3,6%.

Μειωμένος συντελεστής 10% επιβάλλεται σε ορισμένες περιπτώσεις κερδών εταιρειών από πώληση ή παραχώρηση ή ενοικίαση βιομηχανικών αδειών.

Υπό προϋποθέσεις απαλλάσσονται του φόρου κέρδη από πώληση μετοχών και επενδυτικών κεφαλαίων.

2.1.5 Ηνωμένο Βασίλειο

Στο Ηνωμένο Βασίλειο ο εταιρικός φόρος, που επιβάλλεται στο κέρδη των εταιρειών άλλαξε σημαντικά από τον Απρίλιο του 2023 και διαμορφώθηκε στο 25% από το 19% που ήταν. Ωστόσο, διατηρείτε ο χαμηλός συντελεστής 19% για τις εταιρείες στις οποίες τα ετήσια κέρδη τους δεν υπερβαίνουν τις 50.000 λίρες, διότι η κυβέρνηση θέλει μέσω του χαμηλού φορολογικού συντελεστή στις μικρότερες εταιρείες να διασφαλίσει την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα τους (*Corporation Tax: Small Profits Rate: Financial Year 2023 Onwards*, 2023) .

Για τις επιχειρήσεις με κέρδη από 50.001 έως 250.000 λίρες ο συντελεστής φόρου είναι στο 26,5% στο ενδιάμεσο ποσό παρέχοντας έτσι μικρή φορολογική ελάφρυνση. Ο υπολογισμός αυτός ονομάζεται συντελεστής μικρού κέρδους (small profit rate-CTM).

Η οριακή αυτή ελάφρυνση, που μειώνεται όσο τα κέρδη αυξάνονται, λειτουργεί με το παράδειγμα που παρουσιάζεται παρακάτω:

Κέρδη 50.000 λίρες: Φόρος $50.000 \times 19\% = 9.500$ λίρες Σύνολο 9.500 ή 19%

Κέρδη 80.000 λίρες: Φόρος $50.000 \times 19\% = 9.500$ λίρες

$30.000 \times 26,5\% = 7.950$ λίρες Σύνολο 17.450 ή 21,83%

Κέρδη 250.000 λίρες: Φόρος $50.000 \times 19\% = 9.500$ λίρες

$200.000 \times 26,5\% = 53.000$ λίρες Σύνολο 62.500 ή 25%

Ο υπολογισμός του φόρου κερδών εταιρειών μοιάζει καταρχήν απλός. Όμως, η μεγάλη ποικιλία των νομικών οντοτήτων και των επιχειρησιακών δομών που

δραστηριοποιούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο, έχει διαμορφώσει αρκετές παρεκκλίσεις και κριτήρια στην επιβολή του φόρου στις εταιρείες. Μερικές από αυτές είναι:

- Εταιρείες με φορολογική έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο ή όχι,
- Εταιρείες με ουσιαστική εμπορική αλληλεξάρτηση (substantial commercial interdependence)
- Συνδεδεμένες εταιρείες
- Εταιρείες εκμετάλλευσης ορυκτών καυσίμων (ring fence companies)
- Πολυεθνικές εταιρείες με έδρα ή υποκατάστημα στο Ηνωμένο Βασίλειο (global companies)

Παράλληλα, πολλές εταιρείες συμμετέχουν ως εταίροι σε άλλες εταιρείες ή εταιρείες με διαφορετικές οικονομικές χρήσεις, που στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι από Απρίλιο σε Απρίλιο.

Όλα τα παραπάνω αφήνουν περιθώριο για επιθετικές φορολογικές πολιτικές (aggressive tax strategies) των εταιρειών με στόχο την χειραγώγηση του συστήματος και τελικά την φοροαποφυγή. Συνηθέστερη πολιτική όλων είναι η πλασματική τιμολόγηση (transfer pricing) είτε στο εσωτερικό της χώρας είτε στο εξωτερικό.

2.1.6 Ιρλανδία

Είναι παγκοσμίως γνωστά η ευκολία στην επιχειρηματική δραστηριότητα και οι χαμηλοί εταιρικοί φορολογικοί συντελεστές της Ιρλανδίας, (*Basis of Charge*, 2022) . Μια εταιρεία η οποία έχει την φορολογική της κατοικία στην Ιρλανδία υπόκειται σε 12,5% φορολογικό συντελεστή όχι μόνο για τα εισοδήματα που προκύπτουν στην χώρα αλλά για τα παγκόσμια κέρδη της. Ενώ οι εταιρείες οι οποίες δεν είναι φορολογικό κάτοικοι Ιρλανδίας ο φόρος επιβάλλεται στα υποκαταστήματα στην χώρα καθώς και σε ορισμένα εισοδήματα Ιρλανδικής προέλευσης.

Στο υψηλότερο ποσοστό εισοδήματος 25% φορολογούνται ορισμένα μη εμπορικά εισοδήματα (παθητικά εισοδήματα). Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα μερίσματα από φορολογικές εταιρείες με αλλοδαπή έδρα, οι τόκοι, τα ενοίκια και τα δικαιώματα.

Με συντελεστή 33% φορολογούνται τα κεφαλαιακά κέρδη μια εταιρείας τα οποία προέρχονται από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας που βρίσκεται σε Ιρλανδικό έδαφος καθώς και τη μεταβίβαση μετοχών εταιρειών των οποίων τα στοιχεία του ενεργητικού αποτελούνται κατά πλειοψηφία από ακίνητη περιουσία που βρίσκεται σε Ιρλανδικό έδαφος. Κέρδη από μεταβίβαση εταιρικών μετοχών από εταιρείες σε αναγνωρισμένη χρηματιστηριακή αγορά απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος.

Επιπλέον στην Ιρλανδία, υπό προϋποθέσεις επιτρέπεται ο συμψηφισμός των φορολογικών ζημιών μια εταιρείας με τα φορολογικά κέρδη μια άλλης συνδεδεμένης εταιρείας με φορολογική κατοικία στην Ιρλανδία ή άλλο κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, προκειμένου μια εταιρεία να προχωρήσει στο συμψηφισμό θα πρέπει:

- Η μητρική εταιρεία θα πρέπει να έχει δικαίωμα τουλάχιστον 75% επί των περιουσιακών στοιχείων προς διανομή της θυγατρικής, σε περίπτωση που τελεί υπό εκκαθάριση
- Η μητρική εταιρεία θα πρέπει να έχει δικαίωμα τουλάχιστον 75% επί των διανεμόμενων κερδών της θυγατρικής
- Η σχέση μητρικής και θυγατρικής εταιρείας θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 75%, συμπεριλαμβανομένων δύο θυγατρικών οι οποίες έχουν την ίδια μητρική, όπου η μητρική έχει στην κάθε θυγατρική ποσοστό τουλάχιστον 75%

Τέλος στις περιπτώσεις των ομίλων εταιρειών με τις προαναφερθείσες σχέσεις δεν προβλέπεται η αναγνώριση κέρδους ή ζημιάς στην μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων μεταξύ των εταιρειών αυτών.

2.2 Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων

2.2.1 Ελλάδα

Σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος κάθε φορολογούμενος ο οποίος έχει τη φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα υπόκειται σε φόρο για το εισόδημα που αποκτά σε ένα φορολογικό έτος (01/01-31/12) για κάθε φορολογικό έτος, *(Κλίμακες Και Συντελεστές Φορολογίας Εισοδήματος, 2022)*. Στην περίπτωση

αλλοδαπού φορολογούμενου ο φόρος προσδιορίζεται στα εισοδήματα του που προκύπτουν στην Ελλάδα μέσα στο φορολογικό έτος. Ένα άτομο θεωρείται φορολογικός κάτοικος ημεδαπής όταν το διάστημα παραμονής του στη χώρα ξεπερνά τις 183 ημέρες σε ένα φορολογικό έτος. Τα φορολογητέα εισοδήματα με βάση το Κ.Φ.Ε. είναι τα εξής:

- Εισοδήματα από μισθωτή εργασία
- Εισοδήματα από συντάξεις
- Εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα
- Εισοδήματα από ακίνητη περιουσία
- Εισοδήματα από τόκους και μερίσματα

1. Κλίμακες φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων από μισθωτή εργασία και συντάξεις

Πίνακας 2. Κλίμακες εισοδήματος μισθωτής εργασίας-συντάξεων

Κλίμακες εισοδήματος μισθωτής εργασίας- συντάξεων -ποσοστό φόρου		
Κλίμακα εισοδήματος		Ποσοστό
0,00	10.000,00	9,00%
10.001,00	20.000,00	22,00%
20.001,00	30.000,00	28,00%
30.001,00	40.000,00	36,00%
40.001,00	επιπλέον	44,00%

Σε ειδικές περιπτώσεις η απόκτηση εισοδημάτων από μισθωτή εργασία φορολογείται κατά περίπτωση όπως ακολουθεί:

Πίνακας 3. Κλίμακες εισοδήματος μισθωτής εργασίας-ειδικές περιπτώσεις

Κλίμακες εισοδήματος μισθωτής εργασίας- ειδικές περιπτώσεις	
Είδος εισοδήματος	Ποσοστό
Αξιωματικοί Εμπορικού Ναυτικού	15,00%
Κατώτερο πλήρωμα Εμπορικού Ναυτικού	10,00%
Κυβερνήτες, συγκυβερνήτες και μηχανικοί αεροσκαφών	15,00%
Μέλη Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφύγων	15,00%

2. Απαλλαγές εισοδήματος φυσικών προσώπων από μισθωτή εργασία και συντάξεις

Πίνακας 4. Απαλλαγές εισοδήματος μισθωτής εργασίας- συντάξεων

Απαλλαγές εισοδήματος μισθωτής εργασίας- συντάξεων	
Είδος απαλλαγής	Ποσοστό
Αποζημίωση για έξοδα διαμονής-σίτισης για επιχειρηματικούς σκοπούς εργοδότη	100,00%
Αποζημίωση για έξοδα κίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας	100,00%
Επίδομα αλλοδαπής σε υπαλλήλους Υπουργείου Εξωτερικών και δημόσιων πολιτικών υπηρεσιών	100,00%
Ασφαλιστικές εισφορές καταβαλλόμενες από τον εργαζόμενο	100,00%
Εφάπαξ παροχές από ταμείο πρόνοιας	100,00%
Αξία διατακτικών σίτισης	6€/ημέρα
Παροχές ασήμαντης αξίας	27€/έτος

Διατροφή που λαμβάνετε	100,00%
Σύνταξη σε ανάπηρους πολέμου, θύματα ή οικογένειες θυμάτων, στρατιωτικούς που υπέστησαν βλάβη εν ώρα υπηρεσίας	100,00%
Ανάπηροι με ποσοστό > 80%	100,00%
Επίδομα ανεργίας ΟΑΕΔ (εφόσον συνολικό εισόδημα φορολογούμενου < 10.000€)	100,00%
Επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης	100,00%

3. Μείωση φόρου εισοδήματος

Πίνακας 5. Μείωση Φόρου Εισοδήματος

Μείωση φόρου εισοδήματος	
Είδος μείωσης	Ποσό
Φορολογούμενος χωρίς εξαρτώμενα τέκνα	777€
Φορολογούμενος με 1 εξαρτώμενο τέκνο	900€
Φορολογούμενος με 2 εξαρτώμενα τέκνα	1.120€
Φορολογούμενος με 3 εξαρτώμενα τέκνα	1.340€
Φορολογούμενος με 4 εξαρτώμενα τέκνα	1.580€
Φορολογούμενος με 5 εξαρτώμενα τέκνα	1.780€

Για κάθε επόμενο τέκνο η μείωση φόρου αυξάνεται κατά 220 ευρώ. Στην περίπτωση που το ποσό φόρου είναι μικρότερο των ποσών αυτών η μείωση φόρου δεν υπερβαίνει τον αναλογούντα. Επιπλέον στην περίπτωση όπου το φορολογητέο εισόδημα είναι μεγαλύτερο από 12.000€, το ποσό της μείωση μειώνεται κατά 20€ για κάθε 1.000€ εισοδήματος, το οποίο όμως δεν ισχύει σε περίπτωση που ο φορολογούμενος έχει 5 εξαρτώμενα τέκνα ή/και περισσότερα. Τέλος στην περίπτωση απόκτησης μερισμάτων

ο συντελεστής παρακράτησης φόρου είναι 5%, για τους τόκους ο φόρος είναι 15% και στα Δικαιώματα 20%.

5. Φορολογική κλίμακα εισοδήματος από ακίνητη περιουσία

Πίνακας 6. Κλίμακες Φορολογίας Εισοδήματος από ακίνητη περιουσία

Κλίμακες φορολογίας εισοδήματος από ακίνητη περιουσία	
Εισοδήματα	Ποσοστό
Εισοδήματα 0-12.000€	15,00%
Εισοδήματα 12.001€-35.000€	35,00%
Άνω των 35.001€	45,00%

2.2.2 Βουλγαρία

Ανεξάρτητα από την υπηκοότητά του, ένα άτομο θεωρείται φορολογικός κάτοικος Βουλγαρίας εάν πληροί ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια, (*Ministry of Finance ::Personal Income Taxes*, n.d.):

- Έχει μόνιμη διεύθυνση στη Βουλγαρία και το κέντρο των ζωτικής σημασίας συμφερόντων του είναι επίσης στη Βουλγαρία)
- Διαμένει στη Βουλγαρία περισσότερες από 183 ημέρες σε οποιαδήποτε περίοδο 12 μηνών
- Έχει μισθωτή-υπαλληλική σχέση με το Βουλγαρικό Δημόσιο ή με Βουλγαρικό Νομικό Πρόσωπο ή εταιρεία και διαμένει για τους σκοπούς του εργοδότη του στο Εξωτερικό
- Το κέντρο των ζωτικών συμφερόντων του βρίσκεται στη Βουλγαρία (καθορίζεται σε σχέση με τους προσωπικούς, οικογενειακούς και οικονομικούς δεσμούς του ατόμου μέσα στη χώρα).

Όπως και σε άλλες χώρες, οι φορολογικοί κάτοικοι Βουλγαρίας φορολογούνται για το παγκόσμιο εισόδημα τους, ενώ οι μη φορολογικοί κάτοικοι φορολογούνται μόνο για το εισόδημα που αποκτούν στην Βουλγαρία.

Αντίθετα με τα πολύπλοκα φορολογικά συστήματα της Γαλλίας ή της Ιρλανδίας και άλλων ευρωπαϊκών χωρών, το φορολογικό σύστημα στην Βουλγαρία είναι σχετικά υπεραπλουστευμένο. Ο Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων είναι με ένα και μοναδικό συντελεστή 10%. Δεν υπάρχει κλίμακα φορολογίας εισοδήματος, δηλαδή, όλοι οι φορολογούμενοι πληρώνουν τον ίδιο φόρο 10% επί του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος τους από το πρώτο Λέβα (BGN, το τοπικό νόμισμα).

Εξαίρεση αποτελεί το εισόδημα-κέρδος ατομικής εμπορικής επιχείρησης το οποίο φορολογείται με συντελεστή 15%, επίσης από το πρώτο Λέβα ενώ για κάποια αγροτικά επαγγέλματα προβλέπονται αρκετά ευνοϊκές ρυθμίσεις στην φορολογία εισοδήματος. Επιπλέον, και ο φόρος μερισμάτων και καταθέσεων με εξάντληση της υποχρέωσης στην πηγή.

1. Εισοδήματα που θεωρούνται φορολογητέα και μη φορολογητέα εισοδήματα

Μη φορολογητέα εισοδήματα

Θεωρείται ως μη φορολογητέο εισόδημα οποιοδήποτε εισόδημα δεν αποκτάται από την άσκηση ατομικής εμπορικής επιχείρησης που ασκείται υπό την ιδιότητα του ατομικού επιχειρηματία κατά την έννοια του Εμπορικού Δικαίου της χώρας. Το μη φορολογητέο εισόδημα περιλαμβάνει τα έσοδα από τις πηγές που αναφέρονται εξαντλητικά στο άρθρο 13 της Φορολογικής Νομοθεσίας περί φυσικών προσώπων. Τέτοια εισοδήματα είναι:

- Εισόδημα που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους από την πώληση ή την ανταλλαγή:
 - i. Μίας κατοικίας, υπό την αίρεση ότι έχει παρέλθει τριετία μεταξύ της ημερομηνίας απόκτησής της και της ημερομηνίας πώλησης ή ανταλλαγής.
 - ii. Έως δύο ακίνητα, καθώς και γεωργικές εκτάσεις και δάση, ανεξαρτήτως αριθμού οικοπέδων που το αποτελούν, υπό την αίρεση ότι έχει παρέλθει πενταετία μεταξύ της ημερομηνίας απόκτησής της και της ημερομηνίας πώλησης ή ανταλλαγής.

- Εισοδήματα που προέρχονται από την πώληση ή την ανταλλαγή κινητής περιουσίας, εκτός από: οδικά οχήματα, αεροσκάφη και σκάφη, εάν έχει παρέλθει λιγότερο από ένα έτος μεταξύ της ημερομηνίας απόκτησής τους και της ημερομηνίας αγοράς ή ανταλλαγής.
- Έργα τέχνης, συλλεκτικά αντικείμενα και αντίκες.
- Μετοχές, έσοδα από επενδύσεις και άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς και έσοδα από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.
- Εισόδημα που αποκτάται από κινητή περιουσία που παραδίδεται σε άτομα που έχουν άδεια συλλογής, μεταφοράς, ανάκτησης ή υγειονομικής ταφής απορριμμάτων σύμφωνα με τον Νόμο για τη Διαχείριση Αποβλήτων.
- Εισόδημα από την πώληση χρηματοπιστωτικών μέσων στη ρυθμιζόμενη αγορά (μετοχές).
- Εισόδημα από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση στη Βουλγαρία και στο εξωτερικό.
- Υποτροφίες που χορηγούνται σε φυσικά πρόσωπα για τα δίδακτρα τους στη Βουλγαρία και στο εξωτερικό.
- Κέρδη σε μετρητά ή σε είδος από τυχερά παιχνίδια που διοργανώνονται βάσει άδειας που έχει εκδοθεί σύμφωνα με τον νόμο περί τυχερών παιχνιδιών ή σύμφωνα με τη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους που είναι συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.
- Βραβεία με τη μορφή πρόσθετων παιχνιδιών ή αντικειμένων αμελητέας αξίας από κουλοχέρηδες κατά την έννοια του νόμου περί τυχερών παιχνιδιών ή του σχετικού ορισμού που ορίζεται στην εθνική νομοθεσία άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους που είναι συμβαλλόμενο μέρος στην Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, καθώς και υλικές απονομές αμελητέας αξίας από άλλα τυχερά παιχνίδια που δεν καλύπτονται από τον ορισμό του τζόγου.
- Εισόδημα από την πώληση ή ανταλλαγή κληρονομικής περιουσίας ή περιουσίας που αποκτήθηκε με κληρονομιά, και περιουσίας που επιστρέφεται (από το Κράτος) σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει ο νόμος.
- Άλλα εισοδήματα που ρητά ορίζει ο νόμος.

Φορολογητέα εισοδήματα

Είναι ευνόητο ότι οποιοδήποτε εισόδημα δεν κατονομάζεται στα παραπάνω είναι φορολογητέο.

2.Απαλλασσόμενα ποσά και άλλες φορολογικές ελαφρύνσεις

Χωρίς περεταίρω ανάλυση για την φύση, το ποσό και τις προϋποθέσεις σε καμία επίσημη ιστοσελίδα του Βουλγαρικού Υπουργείου (τουλάχιστον στην αγγλική γλώσσα) παρατίθενται οι παρακάτω κατηγορίες φοροαπαλλαγών που ισχύουν στη Βουλγαρία:

- Φορολογικές ελαφρύνσεις για άτομα με μειωμένη ικανότητα εργασίας
- Φορολογικές ελαφρύνσεις για Εθελοντικές Εισφορές Κοινωνικής και Εμπορικής Ασφάλισης
- Φορολογικές ελαφρύνσεις για προσωπικές εισφορές κατά τη συνταξιοδότηση
- Φορολογικές ελαφρύνσεις για δωρεές
- Φορολογικές ελαφρύνσεις για νεαρά παντρεμένα ζευγάρια
- Φορολογικές ελαφρύνσεις για παιδιά
- Φορολογικές ελαφρύνσεις για παιδιά με αναπηρίες
- Φορολογική ελάφρυνση για πληρωμές χωρίς μετρητά
- Φορολογικές ελαφρύνσεις για βελτιώσεις ή ανακαίνιση ακινήτου

3.Φόρος Εισοδήματος μερισμάτων και εισοδημάτων από τόκους

Ο φόρος μερισμάτων στη Βουλγαρία είναι 5% με εξάντληση στην πηγή (δηλαδή προκαταβάλλεται πριν την διανομή μερίσματος από την Οντότητα). Ο φόρος επί των τόκων καταθέσεων στη Βουλγαρία είναι 8% που επίσης παρακρατείται από τις Τράπεζες και αποδίδεται στο κράτος.

2.2.3 Κύπρος

Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων επιβάλλεται στα άτομα τα οποία είναι φορολογικοί κάτοικοι της Κυπριακής Δημοκρατίας τα οποία φορολογούνται με βάση το εισόδημα που έχουν αποκτήσει ή έχει προκύψει από πηγές τόσο εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας όσο και εκτός. Αντίθετα, άτομα τα οποία δεν είναι

φορολογικοί κάτοικοι της Κυπριακής Δημοκρατίας φορολογούνται αποκλειστικά πάνω στο εισόδημα το οποίο έχει αποκτήσει ή έχει προκύψει από πηγές εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, (*Φορολογία Φυσικών Προσώπων Και Φορολογία Εταιρειών Στην Κύπρο*, 2023) .

Ένα άτομο αποκτά φορολογική κατοικία στη Κυπριακή Δημοκρατία όταν παραμένει εντός της χώρας περισσότερο από 183 ημέρες σε ένα φορολογικό έτος (1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου). Επιπλέον, ένα άτομο θεωρείται φορολογικός κάτοικος της Κυπριακής Δημοκρατίας όταν τηρεί όλες τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Δεν διαμένει σε άλλο κράτος περισσότερο από 183 ημέρες
- Δεν έχει φορολογική κατοικία σε άλλο κράτος
- Κατοικεί στη Κυπριακή Δημοκρατία για τουλάχιστον 60 ημέρες
- Κατοικεί μόνιμα στη Κυπριακή Δημοκρατία είτε έχοντας σπίτι στην ιδιοκτησία του είτε το νοικιάζει
- Ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα ή εργάζεται ή κατέχει αξίωμα στη Κυπριακή Δημοκρατία κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους σε οποιοδήποτε χρόνο.

Κατά τη διάρκεια ενός φορολογικού έτους και εφόσον η επιχειρηματική δραστηριότητα του ατόμου ή η εργασιακή του σχέση ή η κατοχή αξιώματος τερματιστεί τότε το άτομο παύει να λογίζεται ως φορολογικός κάτοικος της Κυπριακής Δημοκρατίας για το συγκεκριμένο φορολογικό έτος.

Προκειμένου να προσδιορίσουμε τις ημέρες παραμονής στη Κυπριακή Δημοκρατία υπολογίζουμε ως εξής:

- Η ημέρα άφιξης στη Κυπριακή Δημοκρατία θεωρείται ως μέρα εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας
- Η ημέρα αναχώρησης από τη Κυπριακή Δημοκρατία θεωρείται ως μέρα εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας
- Η άφιξη εντός και η αναχώρηση εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας την ίδια μέρα θεωρείται ως μια ημέρα εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας

- Η αναχώρηση από τη Κυπριακή Δημοκρατία και η επιστροφή σε αυτή την ίδια μέρα θεωρείται ως μια εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας

Σε περίπτωση καταβολής φόρου στο εξωτερικό πάνω σε εισόδημα που υπόκειται σε φορολογία στη Κυπριακή Δημοκρατία δύναται να πιστωθεί το ποσό καταβολής στην αλλοδαπή ως έκπτωση φόρου στο συνολικό πληρωτέο ποσό στην Κυπριακή Δημοκρατία ανεξάρτητα από την ύπαρξη αποφυγής διπλής φορολογίας. Επιπλέον, σε περίπτωση παροχής δανείου ή δανειακής διευκόλυνσης σε διευθυντικά στελέχη ή μετόχους ή σε συγγενείς αυτών (έως και δευτέρου βαθμού) από μια εταιρεία στο συγκεκριμένο άτομο υπολογίζεται μηνιαίο όφελος 9% σε ετήσια βάση.

1. Κλίμακες φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων

Πίνακας 7. Κλίμακες εισοδήματος

Κλίμακες εισοδήματος-ποσοστό φόρου		
Κλίμακα εισοδήματος		Ποσοστό
0,00	19.500,00	0,00%
19.501,00	28.000,00	20,00%
28.001,00	36.300,00	25,00%
36.301,00	60.000,00	30,00%
60.001,00	επιπλέον	35,00%

2. Απαλλασσόμενα ποσά φόρου εισοδήματος

Πίνακας 8. Απαλλαγή Φόρου Εισοδήματος

Είδη και ποσά απαλλαγής εισοδήματος	
Είδος απαλλαγής	Ποσοστό
Εισοδήματα από τόκους	100,00%

Εισοδήματα από μερίσματα	100,00%
Ενοίκια από διατηρητέα οικοδομή (προϋπόθεση κατοχής Διάταγμα Διατηρήσεως σε ισχύει)	100,00%
Κέρδη διάθεσης τίτλων	100,00%
Σύνταξη Χηρείας έως 19.500€ (άνω των 19.500€, συντελεστής 20%)	100,00%
Συντάξεις εξωτερικού (φορολογικός συντελεστής 5%)	3.420€
Κέρδη από μόνιμη εγκατάσταση εξωτερικού (υπό προϋποθέσεις)	100,00%
Πληρωμή κεφαλαίου από ασφάλεια ζωής ή από συγκεκριμένα ταμεία πρόνοιας (υπό προϋποθέσεις)	100,00%
Αμοιβή από μισθωτές υπηρεσίες σε μόνιμη εγκατάσταση εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας ή σε εργοδότη αλλοδαπής για συνολική περίοδο μεγαλύτερη των 90 ημερών στο φορολογικό έτος	100,00%
Αμοιβή ατόμου από εργοδότη της Κυπριακής Δημοκρατίας η οποία ξεκινάει από 01/01/2012 έως 26/07/2022, το οποίο πριν την εργοδότηση ήταν φορολογικός κάτοικος αλλοδαπής (ισχύει για 10 έτη, έναρξη από έτος εργοδότησης όπου η αμοιβή υπερβαίνει τις 100.000€ ετησίως, υπό προϋποθέσεις)	50,00%
Αμοιβή ατόμου από εργοδότη της Κυπριακής Δημοκρατίας η οποία ξεκινάει από 01/01/2012 έως 26/07/2022, το οποίο πριν την εργοδότηση ήταν φορολογικός κάτοικος αλλοδαπής (ισχύει για 5 έτη, έναρξη 01/01 του έτους που ακολουθεί την εργοδότηση)	20,00% της αμοιβής ή 8.550€ (το μικρότερο)
Αμοιβή ατόμου από πρώτη εργοδότηση στη Κυπριακή Δημοκρατία ξεκινώντας από 01/01/2012 έως 26/07/2022, το οποίο για 3 συνεχόμενα έτη πριν την εργοδότηση του, εργοδοτείτο σε αλλοδαπή χώρα και εργοδότη (ισχύει για 7 έτη, έναρξη από το έτος που ακολουθεί την εργοδότηση, υπό προϋποθέσεις)	20,00% της αμοιβής ή 8.550€ (το μικρότερο)
Αμοιβή από πρώτη εργοδότηση από 01/01/2022 ατόμου το οποίο προηγουμένως ήταν φορολογικός κάτοικος αλλοδαπής για 10	50,00%

<p>συνεχόμενα έτη (ισχύει για 10 έτη, έναρξη από το έτος εργοδότησης όταν η αμοιβή υπερβαίνει τις 100.000€ ετησίως)</p>	
---	--

3. Εκπιπόμενες δαπάνες φόρου εισοδήματος

Πίνακας 9. *Εκπιπόμενες Δαπάνες Εισοδήματος*

Είδη και ποσά δαπάνης εισοδήματος	
Είδος δαπάνης	Ποσοστό
Δωρεές και συνεισφορές σε συγκεκριμένα φιλανθρωπικά ιδρύματα	100,00%
Συνδρομές σε συντεχνίες ή/και επαγγελματικούς συνδέσμους	100,00%
Ζημιές τρέχοντος έτους και 5 προηγούμενων ετών (μόνο με εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις)	100,00%
Ενοίκια εισπρακτέα	20,00% των μεικτών ενοικίων πριν της έκπτωσης τόκων δανείου και ετήσιας φθοράς
Δαπάνες αγοράς μετοχών σε καινοτόμες ΜΜΕ (έως 30/06/2024)	50,00% επί φορολογητέου εισοδήματος (μέγιστη έκπτωση 150.000€
Δαπάνες διατηρητέων κτιρίων (προϋπόθεση ισχύει Διατάγματος Διατηρήσεως)	1.400€ για κάθε 1-300 Τ.Μ. , 1.300€ για κάθε 301-1.000 Τ.Μ. , 1.000€ για άνω των 1.001 Τ.Μ.

Ετήσια ασφάλιστρα ζωής (<7% του ασφαλισμένου ποσού), Εισφορές Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Ταμείων Πρόνοιας και Συντάξεων, εισφορές Ταμείων Υγείας (μέγιστο ποσό 1,5% των αποδοχών) και εισφορές στο Γενικό Σχέδιο Υγείας	Περιορίζονται στο 1/5 του φορολογητέου εισοδήματος και πριν την αφαίρεση των δαπανών αυτών
--	--

4. Μη εκπιπόμενες δαπάνες φόρου εισοδήματος

Πίνακας 10. Μη εκπιπόμενες δαπάνες εισοδήματος

Είδη και ποσά μη εκπιπόμενων δαπανών εισοδήματος	
Είδος δαπάνης	Ποσοστό
Έξοδα που δεν αφορούν εξ 'ολοκλήρου την κτήση φορολογητέου εισοδήματος	100,00%
Έξοδα που δεν αποδεικνύονται από κατάλληλα στοιχεία	100,00%
Έξοδα ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος	100,00%
Έξοδα επιχειρηματικής ψυχαγωγίας	Άνω του 1% των ακαθάριστων εσόδων ή 17.086€ (το μικρότερο)
Τόκοι που αναλογούν στην αγορά ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος (έως 7 έτη από το έτος αγοράς)	100,00%
Μισθοί υπηρεσιών εντός φορολογικού έτους όπου οι Ασφαλιστικές εισφορές καθώς και οι εισφορές λοιπών συγκεκριμένων ταμείων δεν καταβάλλονται στο έτος οφειλής τους	100,00%

2.2.4 Γαλλία

Στη Γαλλία, η υποχρέωση καταβολής φόρων εισοδήματος εξαρτάται γενικά από την κατοικία. Σύμφωνα με το άρθρο 4B του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Code Général des Impôts-CGI) ένα άτομο που ζει στη Γαλλία για 183 ημέρες σε ένα ημερολογιακό έτος είναι φορολογικός κάτοικος. Φυσικά, ο κανόνας αυτός δεν είναι άλλος από αυτόν που σχεδόν όλες οι χώρες ακολουθούν με μικρές διαφοροποιήσεις κατά περίπτωση (κέντρο βιοτικών συμφερόντων κτλ.). Δηλαδή, η φορολογική κατοικία στη Γαλλία εξαρτάται από το πού δαπανάται ο περισσότερος χρόνος και όχι από το πού κερδίζεται το μεγαλύτερο εισόδημα.

Και εδώ το φορολογικό έτος είναι ίδιο με το ημερολογιακό και διαρκεί από την 1η Ιανουαρίου έως τις 31 Δεκεμβρίου. Οι φορολογικές δηλώσεις δε γίνονται έως τα μέσα Μαΐου του επομένου έτους, συνήθως τον Μάρτιο ή τον Απρίλιο. Οι φορολογικοί κάτοικοι Γαλλίας φορολογούνται για το παγκόσμιο εισόδημα, ενώ οι μη φορολογικοί κάτοικοι φορολογούνται μόνο για το γαλλικό εισόδημα.

Η ιδιαιτερότητα που έχει το γαλλικό φορολογικό σύστημα έναντι των άλλων εξεταζόμενων είναι ότι για τον υπολογισμό του φόρου ενός ατόμου χρησιμοποιεί ως κύριο κριτήριο την συμμετοχή του ατόμου αυτού στο «φορολογικό νοικοκυριό» καθώς και το μέγεθος του «φορολογικού νοικοκυριού». Δηλαδή, αθροίζονται όλα τα εισοδήματα όλων των μελών του νοικοκυριού, στην συνέχεια διαιρείται διά τον αριθμό των μελών.

Φορολογούμενος άγαμος ή διαζευγμένος ή χήρος, υπολογίζεται από μόνος του ως «φορολογικό νοικοκυριό» και μετράει για ένα μόνο μέρος στον υπολογισμό του οικογενειακού πηλίκου.

Για έγγαμους φορολογούμενους ή φορολογούμενους με σύμφωνο συμβίωσης (αστική ένωση), κάθε μέλος μετράει για «μία συμμετοχή». Το οικογενειακό πηλίκο θα είναι τότε ίσο με 2 μέλη -μετοχές.

Εάν το ζευγάρι έχει παιδιά, τα δύο πρώτα εξαρτώμενα τέκνα αντιπροσωπεύουν το καθένα μισό μερίδιο, και από το τρίτο παιδί και πάνω μετράει ως πλήρες.

Τα ανήλικα παιδιά (κάτω των 18 ετών) και τα παιδιά με αναπηρία λαμβάνονται αυτόματα υπόψη. Τα παιδιά άνω των 18 ετών, μπορούν να είναι μέρος του οικογενειακού πηλίκου (υπό προϋποθέσεις, όπως π.χ. σπουδές) μέχρι τα 25 τους.

1. Κλίμακες φόρου Εισοδήματος

Αφού πρώτα ληφθεί υπόψιν ο μερισμός του εισοδήματος σύμφωνα με τον κανόνα του «φορολογικού νοικοκυριού», η φορολογία εισοδήματος ακολουθεί την παρακάτω κλίμακα για όλα τα εισοδήματα του νοικοκυριού:

Πίνακας 11. Κλίμακα Φόρου Εισοδήματος

Κλίμακες εισοδήματος-ποσοστό φόρου		
Κλίμακα εισοδήματος		Ποσοστό
0,00	10.777,00	0,00%
10.778,00	27.478,00	11,00%
27.479,00	78.570,00	30,00%
78.571,00	168.994,00	41,00%
168.944,00	επιπλέον	45,00%

Λόγω της ιδιαιτερότητας του συστήματος υπολογισμού, παρακάτω ακολουθεί ένα παράδειγμα υπολογισμού φόρου που παρατίθεται σε ιστοσελίδα του Γαλλικού Υπουργείου Οικονομικών, (*Accueil Particuliers* | *service-public.fr*, n.d.):

Έγγαμο ή διαζευγμένο ζευγάρι με δύο ανήλικα παιδιά.

Συνολικό φορολογητέο εισόδημα φορολογικού νοικοκυριού 60.000 Ευρώ.

Φορολογικό νοικοκυριό 3 μελών.

Ένα μέλος για κάθε ενήλικα και μισό μέλος για κάθε ένα ανήλικο παιδί.

Εισόδημα κάθε μέλους $60.000 / 3 = 20.000$ ευρώ φορολογητέο εισόδημα για κάθε μέλος.

Υπολογισμός φόρου:

Για 10.777 Ευρώ φόρος μηδέν

Για 9.223 Ευρώ φόρος 1.014,53 Ευρώ ($9.223,00 \times 11\% = 1.014,53$)

Σύνολο φόρου για το «φορολογικό νοικοκυριό» $3 \times 1.014,53 = 3.043,59$ Ευρώ.

2. Απαλλασσόμενα ποσά και όρια φορολογητέων εισοδημάτων

Πέρα από τις συνήθεις φοροαπαλλαγές, όπως για παράδειγμα οι εισφορές σε υποχρεωτικά ασφαλιστικά ταμεία, στην Γαλλία υπάρχουν και άλλες, αρκετές φοροαπαλλαγές που συνδέονται τόσο με την οικογενειακή κατάσταση όσο και με εθνικούς και κοινωνικούς στόχους του κράτους. Ανάλυση των φοροαπαλλαγών γίνεται στις αντίστοιχες πληροφοριακές ιστοσελίδες του Υπουργείου Οικονομικών της χώρας, Impôt Sur Le Revenu: Déductions, Réductions Et Crédits D'impôt (2023).

Ακολουθούν ορισμένα παραδείγματα φοροαπαλλαγών στην Γαλλία. Αρκετά από αυτά παρέχονται υπό συνθήκες μία εκ των οποίων είναι ο «συνεπής φορολογούμενος». Δηλαδή, ο πολίτης που εκπληρώνει τις φορολογικές του υποχρεώσεις με συνέπεια στα χρονικά όρια που ο νόμος του παρέχει.

Εισφορές, χορηγίες, φιλανθρωπίες

Για εισφορές και χορηγίες φιλανθρωπικών, εκπαιδευτικών, επιστημονικών, κοινωνικών, θρησκευτικών, πολιτικών, πολιτιστικών οργανισμών, μη κερδοσκοπικών κοινωφελών οργανισμών που έχουν αναγνωρισθεί επισήμως ως τέτοιοι, Ενώσεις που βοηθούν προβληματικές εταιρείες ή εταιρείες λιγότερους από 50 υπαλλήλους, συνδικαλιστικές οργανώσεις, το οικογενειακό εισόδημα μπορεί να απαλλάσσεται έως και 66%. Ισχύουν κάποιοι περιορισμοί στη μείωση φόρου, ανάλογα με το καθαρό φορολογητέο εισόδημα του φορολογικού νοικοκυριού.

Έξοδα παιδικής μέριμνας

Μισθωτοί ή αυτοαπασχολούμενοι φορολογούμενοι (είτε άγαμοι, παντρεμένοι, διαζευγμένοι ή χήροι) δικαιούνται έκπτωση φόρου έως και 50% των εξόδων παιδικής μέριμνας που πραγματοποιούνται για κάθε εξαρτώμενο τέκνο κάτω των έξι ετών (η

ηλικία που λαμβάνεται υπόψη 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας) μέχρι ανώτατου ορίου δαπανών 3.500 ευρώ ετησίως ανά παιδί.

Σχολικά έξοδα

Παρέχεται μείωση φόρου για τα σχολικά έξοδα στους φορολογούμενους των οποίων τα εξαρτώμενα τέκνα σπουδάζουν σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, «Collège» (61 ευρώ), «Lycée» (153 ευρώ) και Πανεπιστήμιο (183 ευρώ).

Έξοδα οικιακής βοήθειας

Απαλλάσσονται του φόρου τα έξοδα για οικιακή βοηθό μέχρι το ποσό των 12.000 Ευρώ κατά 50% δηλαδή, έως 6.000 Ευρώ εισόδημα ή 15.000 Ευρώ για το πρώτο έτος απασχόλησης της βοηθού, προσαυξανόμενο κατά 1.500 Ευρώ για κάθε εξαρτώμενο τέκνο και εξαρτώμενα άτομα άνω των 65 ετών με μέγιστο τις 15.000 Ευρώ. Η φοροαπαλλαγή αυτή γίνεται υπό προϋποθέσεις.

Έκπτωση φόρου στις δαπάνες για την ενεργειακή μετάβαση

Παρέχεται φοροαπαλλαγή για έξοδα εξοπλισμού κύριας κατοικίας με σκοπό την ενεργειακή αναβάθμιση και την διαφύλαξη του περιβάλλοντος (ιδίως εξοπλισμός λέβητα, παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοπλισμός θέρμανσης, επεξεργασία όμβριων υδάτων, μονωτικά ρολά). Επίσης, και αυτή η φοροαπαλλαγή παρέχεται υπό προϋποθέσεις.

2.2.5 Ηνωμένο Βασίλειο

Ο φόρος εισοδήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο, επιβάλλεται σε ένα άτομο που έχει την φορολογική του κατοικία στο Ηνωμένο Βασίλειο για το συνολικό παγκόσμιο εισόδημα και τα κέρδη κεφαλαίου του (Government Digital Service, 2015).

Εάν ένα φυσικό πρόσωπο δεν είναι φορολογικός κάτοικος Ηνωμένου Βασιλείου, φορολογείται μόνο για το εισόδημά του από το Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά γενικά δεν φορολογείται επί των κεφαλαιουχικών κερδών - εκτός από εταιρείες του Ηνωμένου Βασιλείου «πλούσιες σε ακίνητα» ή μεταφερόμενους τόκους - ακόμη και αν το περιουσιακό στοιχείο βρίσκεται στο Ηνωμένο Βασίλειο (Crunch, n.d.) .

Ειδικά τα έσοδα από ενοίκια αστικών ακινήτων (δηλαδή, ακινήτων που ενοικιάζονται ως κατοικία) που βρίσκονται εντός της επικράτειας του Ηνωμένου Βασιλείου και ανήκουν σε μη φορολογικούς κατοίκους του Ηνωμένου Βασιλείου υπόκεινται σε 28% ειδικό φόρο (CGT) στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Επιπλέον, όταν το περιουσιακό στοιχείο χρησιμοποιείται για επιχειρηματικούς σκοπούς στο Ηνωμένο Βασίλειο μέσω υποκαταστήματος ή πρακτορείου του Ηνωμένου Βασιλείου, τυχόν κέρδη υπόκεινται επίσης στο UK Capital Gain Tax.

Επίσης, εάν ένα φυσικό πρόσωπο είναι φορολογικός κάτοικος Ηνωμένου Βασιλείου αλλά διαμένει στο εξωτερικό (ή θεωρείται ως διαμένων στο εξωτερικό, για παράδειγμα λόγω της εργασίας του) μπορεί να επιλέξει να χρησιμοποιήσει τη φορολογική βάση εμβασμάτων. Αυτό σημαίνει ότι το εισόδημά του και τα κεφαλαιουχικά κέρδη τους εκτός Ηνωμένου Βασιλείου φορολογούνται μόνο εάν αποστέλλονται στο Ηνωμένο Βασίλειο ή χρησιμοποιούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο (*United Kingdom Individual - Taxes on Personal Income*, 2023).

Με ελαφρές διαφοροποιήσεις στην Σκωτία και την Ουαλία, η φορολογία εισοδήματος είναι περίπου κοινή σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο. Στην παρούσα εργασία, περιγράφεται η φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων στην Αγγλία. Όπως είναι ευνόητο, οι φοροαπαλλαγές και τα εξαιρούμενα εισοδήματα εναρμονίζονται και αντικατοπτρίζουν την κοινωνική πραγματικότητα που έχει διαμορφωθεί και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Για παράδειγμα, οι πολεμικές συντάξεις χρείας για «θανούντες εν καιρώ πολέμου» ενώ σε άλλες χώρες όπως για παράδειγμα στη Δανία ή την Πορτογαλία είναι σπάνιες έως ανύπαρκτες, στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι μία περίπτωση αρκετά πιο συνηθισμένη λόγω της πολιτικής της χώρας σε διάφορα σημεία του πλανήτη που ορίζονται ως Βρετανική Επικράτεια.

1.Φορολογητέα Εισοδήματα

Τα εισοδήματα που φορολογούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι τα ακόλουθα, (*United Kingdom Individual - Taxes on Personal Income*, 2023):

- Μισθοί από την εργασία.
- Οποιοδήποτε άλλο έσοδο ή όφελος (π.χ. bonus) από την εργασία.

- Συντάξεις κρατικές, εταιρικές, ή οποιαδήποτε άλλη παροχή που προσομοιάζει με σύνταξη εκτός από κάποιες εξαιρέσεις (π.χ. στρατιωτική σύνταξη χηρείας, λόγω θανάτου σε πόλεμο).
- Κέρδη από ατομική επιχείρηση (αυτοαπασχολούμενοι) στα οποία συμπεριλαμβάνονται και κέρδη από υπηρεσίες παρεχόμενες μέσω διαδικτύου ή εφαρμογών πληροφορικής.
- Εισοδήματα από ενοίκια (με κάποιες μικρές εξαιρέσεις).
- Εισοδήματα από καταπιστεύματα.
- Εισοδήματα από τόκους αποταμιεύσεων για ποσά επιπλέον του επιδόματος αποταμίευσής.
- Κάποιες κρατικές ενισχύσεις, πληρωμές και επιχορηγήσεις.
- Επιχορηγήσεις και πληρωμές υποστήριξης, ιδιωτών και επιχειρήσεων, λόγω του κορωνοϊού.
- Εισοδήματα από μερίσματα-στα οποία γίνεται ιδιαίτερη μνεία στον τρόπο φορολόγησής τους.

2.Κλίμακες φόρου Εισοδήματος εκτός μερισμάτων

Ο φόρος εισοδήματος επιβάλλεται στο σύνολο του εισοδήματος σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα.

Πίνακας 12. Κλίμακα εισοδήματος

Κλίμακες εισοδήματος-ποσοστό φόρου		
Κλίμακα εισοδήματος	Κλίμακα συντελεστή	Ποσοστό
από 0 έως 12.570	αφορολόγητο	0,00%
από 12.571 έως 50.270	κανονικός συντελεστής	20,00%
από 50.271 έως 125.140	υψηλός συντελεστής	40,00%
από 125.140 και άνω	επιπλέον συντελεστής	45,00%

3.Κλίμακες φόρου Εισοδήματος μερισμάτων

Ειδικά για τα μερίσματα, ο φόρος εισοδήματος επιβάλλεται με την ακόλουθη κλίμακα

Πίνακας 13. Κλίμακα εισοδήματος από μερίσματα

Κλίμακες εισοδήματος από μερίσματα-ποσοστό φόρου		
Κλίμακα μερίσματος	Κλίμακα συντελεστή	Ποσοστό
από 0 έως 1.000	αφορολόγητο	0,00%
από 1.001 έως 50.270	κανονικός συντελεστής	8,75%
από 50.271 έως 125.140	υψηλός συντελεστής	33,75%
από 125.140 και άνω	επιπλέον συντελεστής	39,35%

4.Αφορολόγητα όρια εισοδημάτων

Στα εισοδήματα που αποκτώνται από τις πηγές που περιγράφονται στην πρώτη παράγραφο του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν τα παρακάτω αφορολόγητα όρια:

Πίνακας 14. Αφορολόγια Όρια Εισοδημάτων

Πίνακας 3	
Αφορολόγητα όρια εισοδημάτων	
Είδος αφορολόγητου ποσού	Ποσό
Προσωπικό αφορολόγητο	12.570,00
Όριο εισοδήματός για την εφαρμογή του αφορολόγητου*	100.000,00
Επιπλέον αφορολόγητο ποσό για έγγαμο	1.260,00
Αφορολόγητο ποσό καταθέσεων αποταμίευσης	1.000,00
Μέρος κερδών αυτοαπασχολούμενων ως "επιχειρηματική αμοιβή"	1.000,00
Αφορολόγητο ποσό από ενοίκια**	1.000,00
Αφορολόγητο ποσό για εισόδημα από μερίσματα	1.000,00

* Για εισόδημα που ξεπερνά τις 100.000 λίρες το αφορολόγητο ποσό μειώνεται κατά 1 λίρα για κάθε δύο 2 λίρες επιπλέον των 100.000,00

**** Το αφορολόγητο ποσό από ενοίκια ισχύει υπό την αίρεση ότι ο φορολογούμενος δεν έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα "Ενοικίασης Δωματίου"**

Υπό προϋποθέσεις, απαλλάσσονται του φόρου επίσης και ποσά συμμετοχής σε νεοϊδρυόμενες εταιρείες, επιχειρήσεις start-ups, επενδύσεις σε venture capitals κτλ., τα οποία αλλάζουν τόσο ως προς τις προϋποθέσεις, αλλά και ως προς το ύψος του ποσού.

5.Εισοδήματα και επιδόματα που απαλλάσσονται από τον φόρο

Επιπλέον των παραπάνω ορίων είναι αφορολόγητα και τα παρακάτω εισοδήματα:

- Εισοδήματα (τόκοι) από αφορολόγητους λογαριασμούς όπως Ατομικοί Λογαριασμοί Ταμιευτηρίου (ISA)
- Μερίσματα από μετοχές της εταιρείας στο πλαίσιο της πρόβλεψης μερισμάτων σας
- Ορισμένες κρατικές επιχορηγήσεις-επιδότησεις
- Κέρδη από ομόλογα Premium
- Κέρδη από την εθνική λοταρία
- Έσοδα από περιστασιακές πωλήσεις αντικείμενων ή περιστασιακές ενοικιάσεις ακινήτων. (π.χ. δημοπρασίες κτλ.). Βεβαίως, η έννοια του «περιστασιακού» πρέπει να είναι απόλυτα τεκμηριωμένη διαφορετικά δεν είναι αποδεκτή και οι συνέπειες (πρόστιμα) είναι σοβαρές
- Επίδομα παρακολούθησης-φροντίδας ατόμων με προβλήματα υγείας
- Πληρωμή εξόδων κηδείας
- Επίδομα τέκνου το οποίο παρέχεται με εισοδηματικά κριτήρια
- Επίδομα αναπηρίας (DLA)
- Δωρεάν τηλεοπτική άδεια για άνω των 75 ετών
- Επίδομα κηδεμόνα
- Στεγαστικό επίδομα
- Υποστήριξη εισοδήματος για συμμετοχή σε απεργία
- Επίδομα απασχόλησης και υποστήριξης που σχετίζεται με το εισόδημα (ESA)
- Επίδομα αναπηρίας προερχόμενη από την εργασία.
- Επίδομα μητρότητας
- Πίστωση σύνταξης
- Προσωπική πληρωμή ανεξαρτησίας (PIP)
- Επίδομα βαριάς αναπηρίας

- Επίδομα (Δώρο) Χριστουγέννων
- Επίδομα καυσίμων Χειμερινής περιόδου

Ένα παράδειγμα

Για την κατανόηση του τρόπου λειτουργίας των παραπάνω κλιμάκων παρατίθεται το εξής παράδειγμα, (Crunch, n.d.):

Ιδιοκτήτης και ταυτόχρονα διαχειριστής ΕΠΕ, με ετήσια αμοιβή 9100 λίρες και μέρισμα 50.000 λίρες.

Ο διαχειριστής ΕΠΕ είναι το πλέον σύνηθες είδος «διευθυντή» και ταυτόχρονα ιδιοκτήτη εταιρείας τόσο στο Ηνωμένο Βασίλειο αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα, στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια είναι επίσης συνηθισμένο είδος ο «διαχειριστής ΙΚΕ» και εταίρος ταυτόχρονα της εταιρείας που, όμως, είναι ακριβώς το ίδιο για φορολογικούς λόγους.

Το ποσό του διαχειριστή ως αμοιβή είναι 9.100 λίρες, διότι αυτό είναι το ανώτερο όριο της πρώτης ασφαλιστικής κλάσης, δηλαδή το όριο που εξασφαλίζει στον φορολογούμενο του παραδείγματος την χαμηλότερη δυνατή ασφαλιστική εισφορά ως «διευθυντής». Τονίζεται ότι, οι ασφαλιστικές εισφορές δεν απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος στον Ηνωμένο Βασίλειο.

Υποτίθεται ότι δεν υπάρχει άλλη φοροαπαλλαγή ή ελάφρυνση.

Πίνακας 15. Παράδειγμα

Παράδειγμα υπολογισμού φόρου			
Είδος Εισοδήματος	Ποσό εισοδήματος	Κλίμακα φόρου	Ποσό φόρου
Μισθός	9.100,00	Αφορολόγητο	0,00
Μέρισμα	3.470,00	Αφορολόγητο	0,00
Μέρισμα	1.000,00	Αφορολόγητο	0,00
Μέρισμα	36.700,00	Κανονικός συντελεστής 8,75%	3.211,25

Μέρισμα	8.830,00	Υψηλός συντελεστής 39,35%	3.474,61
Σύνολο εισοδήματος	59.100,00	Σύνολο φόρου	6.685,86

Άρα, το τελικό σύνολο του φόρου για την παραπάνω περίπτωση είναι μόλις 11,32%.

2.2.6 Ιρλανδία

Ο φόρος εισοδήματος στην Ιρλανδία επιβάλλεται στο συνολικό παγκόσμιο εισόδημα ενός ατόμου που έχει την φορολογική του κατοικία στην Ιρλανδία.

Ένα φυσικό πρόσωπο που διαμένει στην Ιρλανδία αλλά δεν έχει την φορολογική του κατοικία στην χώρα υπόκειται σε ιρλανδικό φόρο εισοδήματος μόνο για το εισόδημα που αποκτά στην Ιρλανδία, καθώς επίσης και για το εισόδημα του από εργασία στο εξωτερικό που αποκτάται κατά την άσκηση των καθηκόντων του στην Ιρλανδία και για άλλα εισοδήματα από την αλλοδαπή στο βαθμό που αυτά αποδίδονται στην Ιρλανδία.

Ένα φυσικό πρόσωπο που δεν είναι φορολογικός κάτοικος στην Ιρλανδία είναι γενικά υπόχρεο στον ιρλανδικό φόρο εισοδήματος μόνο για εισόδημα που αποκτά στην Ιρλανδία.

Το φορολογητέο εισόδημα προκύπτει από το σύνολο των εισοδημάτων του φορολογούμενου προερχόμενα από οποιαδήποτε πηγή-συμπεριλαμβανομένων, φυσικά, και των εισοδημάτων από μερίσματα. Δηλαδή, είτε το εισόδημα προέρχεται από εργασία, είτε από ενοίκια, είτε από μερίσματα, αθροίζεται στο σύνολο του και σε αυτό υπολογίζεται ο φόρος της (ανάλογης με την οικογενειακή κατάσταση) κλίμακας.

Βεβαίως, και στην Ιρλανδία, υπάρχει μια σειρά από μη φορολογούμενα εισοδήματα και φοροαπαλλαγές που καλύπτουν τις κοινωνικές ανάγκες και αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με την εξέλιξη της κοινωνίας και της οικονομίας της χώρας.

Η φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων στην Ιρλανδία έχει ως πρώτο και κύριο κριτήριο την οικογενειακή κατάσταση του φορολογούμενου (έγγαμου ή με σύμφωνο

συμβίωσης). Τόσο η φορολογία όσο και οι φοροαπαλλαγές λαμβάνουν υπόψιν τον αριθμό των παιδιών της οικογένειας, την ηλικία τους καθώς και την εκπαιδευτική τους κατάσταση την χρονιά της φορολογίας. Επιπλέον, συνδυαστικά με το συνολικό εισόδημα, λαμβάνεται υπόψιν και η ηλικία του φορολογούμενου ώστε άτομα μετά τα 65 έτη να έχουν ευνοϊκότερη μεταχείριση αν τα εισοδήματά τους δεν είναι υψηλά.

Οι κλίμακες φόρου που είναι δύο, 20% η χαμηλή και 40% η υψηλή έχουν διαφορετικά όρια ανάλογα με τα παραπάνω κριτήρια.

1.Κλίμακες φόρου Εισοδήματος

Πίνακας 16. Κλίμακα Εισοδήματος

Κλίμακες εισοδήματος-ποσοστό φόρου		
Κατηγορία φορολογούμενου	Εισόδημα κλίμακας 20%	Υπερβάλλον εισόδημα
Άγαμος/χήρος	40.000,00	40%
Έγγαμος (με ένα εργαζόμενο σύζυγο)	49.000,00	
Έγγαμος (με εργαζόμενους και τους δύο συζύγους)*	80.000,00	
Μονογονεϊκή οικογένεια	44.000,00	

* Το όριο της πρώτης κλίμακας 40.000 ευρώ δεν μπορεί να μεταφερθεί από τον ένα σύζυγο στον άλλο.

2.Αφορολόγητα όρια εισοδημάτων και ποσά εκπιπτόμενα από τον φόρο σε οικογένειες

Στην γενική κλίμακα φορολογίας εισοδήματος που παρουσιάζεται παραπάνω ισχύουν αρκετές φοροαπαλλαγές οι οποίες είναι συνδεδεμένες τόσο με το εισόδημα αυτό καθαυτό, όσο και με την οικογενειακή κατάσταση του φορολογούμενου. Εάν δηλαδή είναι έγγαμος, έχει παιδιά κτλ., (*Ireland Individual - Taxes on Personal Income*, 2023). Συγκεκριμένα:

Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για ορισμένα άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω και το συνολικό εισόδημά είναι κάτω από ένα καθορισμένο όριο. Για το 2023, το καθορισμένο όριο είναι 18.000 ευρώ για άτομο που είναι άγαμος/χήρος και 36.000 ευρώ για παντρεμένο ζευγάρι. Αυτά το όριο αυξάνεται για τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειας ως εξής:

- 575,00 Ευρώ για κάθε παιδί, για τα πρώτα δύο παιδιά και
- 830,00 Ευρώ για κάθε ένα παιδί μετά τα δύο πρώτα.

Ως παιδιά-εξαρτώμενα μέλη νοούνται:

- Τα παιδιά που γεννήθηκαν κατά την διάρκεια του έτους
- Τα παιδιά που στην αρχή του έτους έχουν ηλικία κάτω των 18 ετών
- Τα παιδιά που στην αρχή του έτους έχουν ηλικία κάτω των 18 ετών και είναι ανάπηρα/ανίκανα προς εργασία
- Τα παιδιά που φοιτούν σε Πανεπιστήμιο με πλήρες πρόγραμμα φοίτησης
- Τα παιδιά που φοιτούν σε επαγγελματική σχολή διετούς διάρκειας τουλάχιστον.

Πρέπει να επισημανθεί ότι: σε περίπτωση που ο φορολογούμενος κάνει χρήση της παραπάνω ευνοϊκής φορολόγησης δεν μπορεί να κάνει χρήση οποιασδήποτε άλλης προβλεπόμενης φοροαπαλλαγής.

3.Λοιπά ποσά που εκπίπτουν από το εισόδημα

Στην Ιρλανδία υπάρχει μία πληθώρα από εκπιπτόμενα ποσά του φορολογητέου εισοδήματος σχετιζόμενα με πολλές διαφορετικές καταστάσεις. Ποσά για ιατρική περίθαλψη, για ενοίκιο στέγης, για δίδακτρα Σχολείων, Σχολών και Πανεπιστημίων, ακόμα και ποσά που αφορούν σκύλους συνοδείας ατόμων με προβλήματα όρασης. Ενδεικτικά, περιγράφονται παρακάτω αυτά που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση και τα δίδακτρα:

Εκπιπτόμενα ποσά για δίδακτρα

- Εκπίπτει του φορολογητέου εισοδήματος αξία των διδασκτρων για
- Προπτυχιακές σπουδές
- Μεταπτυχιακές σπουδές

- Σπουδές σε τεχνολογίες πληροφορικής (IT) καθώς και ξένες γλώσσες

Τα ποσά εκπίπτουν όταν έχουν πληρωθεί σε Ιδρύματα και σχολές αναγνωρισμένες που περιλαμβάνονται στον ετήσιο σχετικό πίνακα της Κυβέρνησης. Τα ποσά εκπίπτουν είτε πληρώθηκαν για σπουδές του ίδιου του φορολογούμενου είτε για κάποιον τρίτο (παιδί κτλ.). Δεν εκπίπτουν τα ποσά που πληρώνει ο φορολογούμενος για εξέταστρα ή διοικητικά έξοδα σπουδών. Ομοίως, δεν εκπίπτουν δίδακτρα που συνδέονται, άμεσα ή έμμεσα, με χορηγίες, υποτροφίες και άλλα συναφή (π.χ. δίδακτρα που πληρώνει η εταιρεία που εργάζεται ο φοιτητής).

Το μέγιστο ποσό διδάκτρων (συμπεριλαμβανομένης της Εισφοράς Φοιτητών) που μπορεί να πληροί τις προϋποθέσεις για φορολογική ελάφρυνση είναι 7.000 Ευρώ ανά άτομο, ανά μάθημα, ανά ακαδημαϊκό έτος.

Φοιτητής πλήρους φοίτησης: Δεν υπάρχει φορολογική ελάφρυνση για τα πρώτα 3.000 ευρώ που δαπανήθηκαν για δίδακτρα (συμπεριλαμβανομένης της Φοιτητικής Εισφοράς) για κάθε φορολογικό έτος.

Μερική φοίτηση: Δεν υπάρχει φορολογική ελάφρυνση για τα πρώτα 1.500 ευρώ που δαπανήθηκαν για δίδακτρα (συμπεριλαμβανομένης της Φοιτητικής Εισφοράς) για κάθε φορολογικό έτος.

Περισσότεροι από ένας φοιτητές: Στην περίπτωση δύο ή περισσότερων φοιτητών, τα δίδακτρα για το πρώτο ακολουθούν τον παραπάνω κανόνα ενώ απαλλάσσονται του φόρου πλήρως τα δίδακτρα (συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς των φοιτητών) για τον δεύτερο ή τους επόμενους φοιτητές.

Εκπιπτόμενα ποσά συνδεόμενα με την οικογενειακή κατάσταση

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η έκπτωση από το εισόδημα του φορολογούμενου ανάλογα με την οικογενειακή του κατάσταση:

Πίνακας 17. Απαλλαγή εισοδήματος-Οικογένεια

Είδη και ποσά απαλλαγής εισοδήματος συνδεόμενα με την οικογένεια	
Είδος απαλλαγής	Εκπιπτόμενο Ποσό

Άγαμος	1.775,00
Έγγαμος η σύμφωνο συμβίωσης	3.550,00
Απαλλαγή μισθωτών	1.775,00
Απαλλαγή αυτοαπασχολούμενου	1.775,00
Χηρεία κατά το έτος φορολογίας (μειούμενο για τα 5 επόμενα έτη)	3.550,00
Χηρεία κατά το έτος φορολογίας χωρίς παιδιά	2.315,00
Χηρεία κατά το έτος φορολογίας με παιδιά	1.700,00
Χηρεία γονέα κατά το έτος φορολογίας (μειούμενο για τα 5 επόμενα έτη)	3.600,00
Απαλλαγή παιδιού με ειδικές ανάγκες	1.650,00
Απαλλαγή παιδιού σε μονογονεϊκή οικογένεια	3.300,00
Απαλλαγή τυφλών	1.650,00
Απαλλαγή συζύγου τυφλού	3.300,00
Απαλλαγή υπερήλικα	245,00
Απαλλαγή χηρείας	490,00
Απαλλαγή προστατευόμενο τρίτου (συγγενή)	245,00
Απαλλαγή φροντιστή ατόμου στο σπίτι	1.700,00

Τα παραπάνω απαλλασσόμενα ποσά λειτουργούν κατά περίπτωση σωρευτικά ή διαζευκτικά, (*Personal Tax Credits, Reliefs and Exemptions*, n.d.) . Είναι δε μόνο μέρος των διάφορων φοροαπαλλαγών, όπως προαναφέρθηκε, γεγονός που καθιστά σχεδόν απαραίτητη την συμβουλή φοροτεχνικού σε αρκετές περιπτώσεις φορολογουμένων-έστω και αν αρχικά παρουσιάζεται ως απλή διαδικασία. Είναι με άλλα λόγια μία αδυναμία του φορολογικού συστήματος που πρέπει κανείς να επισημάνει.

3. Φ.Π.Α.- Φόρος Ακινήτων

3.1 Ελλάδα

Φ.Π.Α

Στην Ελλάδα οι ισχύοντες φορολογικοί συντελεστές είναι οι ακόλουθοι: κανονικός συντελεστής Φ.Π.Α. 24%, μειωμένος συντελεστής 13% και τέλος, υπερμειωμένος φορολογικός συντελεστής 6%.

1. Κανονικός συντελεστής Φ.Π.Α. 24%

Στον κανονικό φορολογικό συντελεστή εντάσσονται τα περισσότερα αγαθά και οι υπηρεσίες πέρα από κάποιες εξαιρέσεις οι οποίες ανήκουν σε διαφορετική κατηγορία.

2. Μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. 13%

Ενδεικτικά αναφέρονται οι κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών που εντάσσονται στο μειωμένο φορολογικό συντελεστή:

Πίνακας 18. Υποκείμενα φόρου 13%

Υποκείμενα φόρου 13%
Ψωμί
Γάλα
Κρέας
Ψάρια
Ελαιόλαδα
Τυριά
Ζυμαρικά
Άλευρα
Δημητριακά

Λαχανικά
Καφές
Τσάι
Αλάτι
Ξύδι
Είδη εξυπηρέτησης ατόμων με ειδικές ανάγκες
Αγροτικά εφόδια
Παιδικά καθίσματα αυτοκινήτου
Πάνες για βρέφη
Κράνη δίκυκλων
Υπηρεσίες τουριστικής διαμονής
Υπηρεσίες εστιατορίων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων

3. Υπερμειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. 6%

Ο υπερμειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. 6% ισχύει ενδεικτικά για τα ακόλουθα αγαθά και υπηρεσίες:

Πίνακας 19. Υποκείμενα φόρου 6%

Υποκείμενα φόρου 6%
Φάρμακα
Βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά
Εισιτήρια θεαμάτων
Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο

Τέλος, έπειτα από απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών εφαρμόζονται μειωμένοι κατά 30% οι φορολογικοί συντελεστές (από 24% σε 17%, από 13% σε 9% και από 6% σε 4%) σε ορισμένα νησιά (Λέρος, Λέσβος, Χίος, Σάμος, Κως) λόγω των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν στην αυξημένη ροή προσφύγων με εξαίρεση τα καπνοβιομηχανικά προϊόντα και τα μεταφορικά μέσα.

Φόρος ακίνητης περιουσίας

Ο ενιαίος φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων υπολογίζεται με βάση την κλίμακα τιμών ζώνης και των συντελεστών προσδιορισμού. Ο φόρος κυμαίνεται από 2 ευρώ έως 16,2 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο. Στον παρακάτω πίνακα επισυνάπτονται αναλυτικά ο συντελεστές φόρου αν τιμή ζώνης τετραγωνικού μέτρου:

Πίνακας 20. Συντελεστές Φόρου Ακινήτων

Συντελεστές Φόρου Βάση Τιμής Ζώνης	
Τιμή ζώνης	Συντελεστής φόρου
0-750	2,00€
751-1500	2,80€
1501-2500	3,70€
2501-3000	4,50€
3001-3500	7,60€
3501-4000	9,20€
4001-4500	11,10€
4501-5000	13,40€
>=5001	16,20€

Προκειμένου να προκύψει το τελικό ποσό του φόρου πολλαπλασιάζεται το γινόμενο του βασικού φόρου επί τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων. Επιπλέον, ισχύει προσαύξηση φόρου στους ιδιοκτήτες ακινήτων συνολικής ακίνητης περιουσίας μεγαλύτερης των 400.000 ευρώ, όπου για κάθε ακίνητο αξίας μεγαλύτερης των

400.000 ευρώ ο συντελεστής κλιμακώνετε από 0,2% έως 1%. Μια δεύτερη κατηγορία προσαύξησης αφορά περιουσία μεγαλύτερη των 500.000 ευρώ. Στην κατηγορία αυτή υπάρχει προσαύξηση κατά 5% έως 650.000 αξία, 10% έως 800.000 ευρώ, 15% έως 1.000.000 ευρώ και 20% από 1.000.000,01 ευρώ και πάνω.

Περιπτώσεις έκπτωσης επί του συνολικού φόρου ακινήτων

Για τους ιδιοκτήτες που η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας τους ξεπερνάει τις 400.000 ευρώ δεν υπολογίζεται έκπτωση φόρου. Στις λοιπές περιπτώσεις υπολογίζεται έκπτωση επί του συνολικού ποσού με βάση το πίνακα:

Πίνακας 21. Έκπτωση Φόρου

Έκπτωση Φόρου Βάση Αξίας Περιουσίας	
Συνολική αξία περιουσίας €	Έκπτωση
< 100.000	30,00%
100.000 – 150.000	25,00%
150.001 - 250.000	20,00%
250.001 – 300.000	15,00%
300.001 – 400.000	10,00%
>400.000	0,00%

3.2 Βουλγαρία

Φ.Π.Α.

Η Βουλγαρία ως ενιαίο μέλος της αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπόκειται στην πολιτική του Φ.Π.Α. της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εκδίδει οδηγίες οι οποίες περιγράφουν τις βασικές αρχές του καθεστώτος Φ.Π.Α. όπου πρέπει να εφαρμόζουν τα κράτη μέλη της, (*Travel Within the Union*, 2023) . Η τοπική νομοθεσία της Βουλγαρίας αντικαθίσταται από τις οδηγίες αυτές. Σύμφωνα με το Νόμο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ο Φ.Π.Α. επιβάλλεται με τρεις διαφορετικούς συντελεστές ως

εξής: 20% βασικός φορολογικός συντελεστής, 9% μειωμένος φορολογικός συντελεστής και μηδενικός φορολογικός συντελεστής.

1.Φορολογικός συντελεστής 20%

Πίνακας 22. Υποκείμενα φόρου 20%

Υποκείμενα φόρου 20%
Φορολογητέες παραδόσεις στη χώρα
Εισαγωγές αγαθών
Ενδοκοινοτικές αποκτήσεις
Φυσικό αέριο και κεντρική θέρμανση

2.Φορολογικός συντελεστής 9%

Πίνακας 23. Υποκείμενα φόρου 9%

Υποκείμενα φόρου 9%
Υπηρεσίες διαμονής σε ξενοδοχεία, καταλυμάτων διακοπών και χώρος ενοικίασης κάμπινγκ ή τροχόσπιτου στη χώρα
Παράδοση βιβλίων, περιοδικών ή εφημερίδων με φυσικά ή ηλεκτρονικά μέσα εκτός από διαφημίσεις ή δημοσιεύσεις αποτελούμενες εξ ολοκλήρου ή κυρίως από βίντεο ή ηχητικό περιεχόμενο
Τρόφιμα βρεφικά ή παιδικά, πάνες και είδη βρεφικής υγιεινής

Ενώ έως 31/12/2023 ο μειωμένος φορολογικός συντελεστής ισχύει στις ακόλουθες κατηγορίες:

Πίνακας 24. Υποκείμενα φόρου 9% (2)

Υποκείμενα φόρου 9% έως 31/12/2023

Υπηρεσίες εστιατορίου και τροφοδοσίας τροφίμων
Παροχή τουριστικών υπηρεσιών και οργανωμένων διακοπών
Παροχή υπηρεσιών σε τουριστικές εγκαταστάσεις

3.Μηδενικός φορολογικός συντελεστής

Πίνακας 25. Υποκείμενα μηδενικού συντελεστή φόρου

Υποκείμενα φόρου μηδενικού συντελεστή
Ενδοκοινοτικές προμήθειες
Εξαγωγή αγαθών εκτός Ε.Ε.
Διεθνής μεταφορές
Προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών σχετικές με αεροσκάφη και πλοία

Φόρος ακίνητης περιουσίας

Ο ετήσιος συντελεστής φόρου ακίνητης περιουσίας καθορίζεται ανά δήμο και το μέγεθος του αυξομειώνεται κατά περίπτωση από 0,01% έως 0,45% επί της φορολογικής αξίας της ακίνητης περιουσίας. Για κάθε ακίνητη περιουσία καταβάλλεται τέλος αποκομιδής σκουπιδιών το οποίο καθορίζεται από κάθε δήμο. Υποκείμενα φόρου είναι τα οικοπέδα, τα κτίρια και τα τμήματα κτιρίων τα οποία βρίσκονται στην επικράτεια της χώρας.

1.Μη υποκείμενα στην επιβολή φόρου

Πίνακας 26. Μη υποκείμενα

Μη υποκείμενα επιβολής φόρου
Οικόπεδα στα οποία διέρχονται δρόμοι, εθνική οδοί, δημοτικά οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα μέχρι την χάραξη οικοδομικών γραμμών

Οικόπεδα που καταλαμβάνονται από υδάτινες περιοχές που αποτελούν κρατική και δημοτική περιουσία
Δασικές και γεωργικές εκτάσεις (εκτός τις αναπτυσσόμενες)
Ακίνητη περιουσία αξίας έως 1680 BGN (τοπικό νόμισμα)

2.Φορολογικά οφέλη

Πίνακας 27. Φορολογικές Ελαφρύνσεις κατοικίας

Φορολογικές ελαφρύνσεις σε κύρια κατοικία	
Περίπτωση	Ποσοστό
Κύρια κατοικία οφειλέτη	50,00%
Κύρια κατοικία οφειλέτη με μειωμένη εργασιακή ικανότητα από 50% έως 100%	75,00%

Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος κατέχει περισσότερες από μια κύριες κατοικίες, δεν ισχύουν τα οφέλη απαλλαγής φόρου και ο φόρος καταβάλλεται εξ ολοκλήρου.

Περιπτώσεις απαλλαγής από την επιβολή φόρου

Πίνακας 28. Περιπτώσεις απαλλαγής

Περιπτώσεις απαλλαγής
Δημόσια δημοτική ή κρατική περιουσία(εκτός αν παρέχεται σε άτομο για χρήση που δεν έχει φοροαπαλλαγή)
Κοινοτικά κέντρα, μουσεία, γκαλερί, βιβλιοθήκες
Κτίρια από στεγάζονται διπλωματικές και προξενικές αποστολές
Κτίρια όπου στεγάζονται εγγεγραμμένες οργανώσεις του Ερυθρού Σταυρού

Ανώτατες και ακαδημαϊκές σχολές
Ναοί, μοναστήρια
Πάρκα, παιδικές χαρές
Πολιτιστικής αξίας κτήρια (εκτός εμπορικών σκοπών)
Υπό ανέγερση κτήρια

3.3 Κύπρος

Φ.Π.Α

Όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες που πραγματοποιούνται στην Κυπριακή Δημοκρατία καθώς και οι εισαγωγές αγαθών από άλλα Κράτη Μέλη και Τρίτες Χώρες είναι υπόχρεα στην επιβολή φόρου προστιθέμενης αξίας. Οι συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας είναι: κανονικός συντελεστής 19%, μειωμένος συντελεστής 9%, μειωμένος συντελεστής 5% και μηδενικός συντελεστής. Αναλυτικά παρουσιάζονται τα προϊόντα και οι υπηρεσίες στις παραπάνω κατηγορίες:

1.Κανονικός συντελεστής Φ.Π.Α.

Στην κατηγορία του κανονικού συντελεστή Φ.Π.Α. φορολογούνται όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες (εκτός από εξαιρέσεις που υπάγονται σε διαφορετική κατηγορία φορολογικού συντελεστή).

2.Μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. 9%

Στο μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. κατατάσσονται οι ακόλουθες κατηγορίες υπηρεσιών:

Πίνακας 29. Υποκείμενα φόρου 9%

Υποκείμενα φόρου 9%
Υπηρεσίες εστίασης και επισιτισμού

Υπηρεσίες διαμονής ξενοδοχείων, τουριστικών καταλυμάτων και διάφορων χώρων
Μετακινήσεις με αστικά, υπεραστικά, τουριστικά, εκδρομικά λεωφορεία και ταξί
Θαλάσσιες εγχώριες μεταφορές

3.Μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. 5%

Πίνακας 30. Υποκείμενα φόρου 5%

Πίνακας 2
Υποκείμενα φόρου 5%
Υπηρεσίες παράδοσης παρασκευασμένων ή μη τροφίμων ή ποτών (εκτός οινοπνευματωδών ποτών και αναψυκτικών)
Φάρμακα και εμβόλια που προορίζονται για ιατρική και κτηνιατρική χρήση
Ζώα, ζωντανά που προορίζονται για παρασκευή τροφών
Βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά
Είσοδος σε θέατρα, τσίρκα, λούνα πάρκ, συναυλίες, μουσεία, πανηγύρια
Είσοδος σε αθλητικές εγκαταστάσεις
Υπηρεσίες κομμωτηρίου
Υπηρεσίες σχολικών καντινών
Υπηρεσίες ανακαίνισης και επισκευής ιδιωτικών κατοικιών (υπό προϋποθέσεις)
Αγορά ή ανέγερση κατοικιών (υπό προϋποθέσεις)

4.Μηδενικός συντελεστής Φ.Π.Α.

Πίνακας 31. *Μη υποκείμενα φόρου*

Μη υποκείμενα φορολογικού συντελεστή
Εξαγωγές αγαθών
Υπηρεσίες μεταφορών με πλοίο ή αεροσκάφος
Παράδοση χρυσού στην Κεντρική Τράπεζα
Υπηρεσίες για την κάλυψη άμεσων αναγκών πλοίων ή αεροσκαφών
Υπηρεσίες παράδοσης, μετατροπής, επιδιόρθωσης, συντήρησης, ναύλωσης και μίσθωσης πλοίων ανοικτής θάλασσας και αεροσκαφών
Υπηρεσίες εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων
Υπηρεσίες ασφαλιστικές
Υπηρεσίες ταχυδρομικές
Υπηρεσίες νοσοκομειακής και ιατρικής περίθαλψης
Υπηρεσίες χρηματοοικονομικής (υπό προϋποθέσεις)
Υπηρεσίες μίσθωσης ακίνητης ιδιοκτησίας για χρήση κατοικίας (υπό προϋποθέσεις)

Φόρος Ακίνητης Περιουσίας

Στην Κυπριακή Δημοκρατία έχει καταργηθεί ο φόρος που επιβάλλεται στην ακίνητη περιουσία με ισχύ από 01/01/2017.

3.4 Γαλλία

Φ.Π.Α.

Ο βασικός συντελεστής Φ.Π.Α. στην Γαλλία ο οποίος ισχύει για τα περισσότερα αγαθά και τις υπηρεσίες είναι ο κανονικός συντελεστής 20%. Υπάρχουν όμως κάποιες εξαιρέσεις σε συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες που επιβάλλεται 10% ή 5,5% ή

2,1% φορολογικός συντελεστής αντίστοιχα. Οι κατηγορίες αυτές παρουσιάζονται ως εξής:

1.Συντελεστής Φ.Π.Α. 10%

Πίνακας 32. Υποκείμενα φόρου 10%

Υποκείμενα φόρου 10%
Υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών
Συνδρομή καλωδιακής τηλεόρασης
Υπηρεσίες διαμονής σε ξενοδοχείο και κάμπινγκ
Υπηρεσίες εστιατορίων
Μη τυποποιημένα γεωργικά προϊόντα

2.Συντελεστής Φ.Π.Α. 5,5%

Πίνακας 33. Υποκείμενα φόρου 5,5%

Υποκείμενα φόρου 5,5%
Συσκευασμένα προϊόντα διατροφής
Ακατέργαστη σοκολάτα και κακάο
Με επεξεργασμένα γεωργία προϊόντα που προορίζονται για ζωοτροφές
Υπηρεσίες οίκου ευγηρίας και ατόμων με αναπηρία
Εργασίες ενεργειακής βελτίωσης κατοικίας
Αέριο, ηλεκτρισμός
Είσοδος σε ζωολογικούς κήπους, κινηματογράφους, αθλητικές εγκαταστάσεις
Βιβλία

3.Συντελεστής Φ.Π.Α. 2,1 %

Πίνακας 34. Υποκείμενα φόρου 2,1%

Υποκείμενα φόρου 2,1%
Φάρμακα που αποζημιώνονται από την Κοινωνική Ασφάλιση
Συνδρομή στην δημόσια ραδιοτηλεόραση
Πώληση ζώων ζώων που προορίζονται για σφαγή

Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων

Ο φόρος ακίνητης περιουσίας στη Γαλλία επιβάλλεται τόσο στα φυσικά όσο και στα νομικά πρόσωπα. Ο τελικός φόρος υπολογίζεται με βάση τη τρέχουσα αξία του ακινήτου και τη τιμή ζώνης του.

Πίνακας 35. Συντελεστής Φόρου Ακίνητης Περιουσίας

Συντελεστής Φόρου Ακίνητης Περιουσίας	
Καθαρή αξία ακίνητης περιουσίας €	Φορολογικός συντελεστής
0 – 800.000	0,00%
800.001 – 1.300.000	0,5%
1.300 001 – 2.570.000	0,7%
2.570.001 – 5.000.000	1%
5.000.001 – 10.000.000	1,25%
>10.000.000	1,5%

3.5 Ηνωμένο Βασίλειο

Φ.Π.Α.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο όπως και στις άλλες χώρες ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) είναι μια μορφή φόρου κατανάλωσης η οποία επιβάλλεται στα αγαθά και τις υπηρεσίες και τον οποίο επωμίζεται ο καταναλωτής. Οι τρέχοντες φορολογικοί συντελεστές είναι: ο κανονικός συντελεστής Φ.Π.Α. 20%, ο μειωμένος συντελεστής 5% και τέλος ο μηδενικός συντελεστής φόρου.

1.Κανονικός συντελεστής Φ.Π.Α. 20%

Η πλειοψηφία των αγαθών και των υπηρεσιών κατατάσσονται στο κανονικό συντελεστή φόρου 20%. Ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες είναι:

Πίνακας 36. Υποκείμενα φόρου 20%

Υποκείμενα φόρου 20%
Αλκοολούχα ποτά
Αναψυκτικά
Παγωτό
Πατατάκια και σνάκ
Ζεστά γεύματα σε πακέτο
Είδη ζαχαροπλαστικής
Αθλητικά ποτά
Μεταλλικό νερό
Τρόφιμα σε εστιατόρια
Υπηρεσίες υδραυλικού
Υπηρεσίες ξυλουργού
Υπηρεσίες σοβατζή

2.Μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. 5%

Κάποια από τα προϊόντα που υπάγονται στο μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. 5% είναι:

Πίνακας 37. Υποκείμενα φόρου 5%

Υποκείμενα φόρου 5%
Παιδικά καθίσματα αυτοκινήτων
Λέβητες αερίου και πετρελαίου
Θερμαντικά σώματα
Οικιακή ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο

3.Μηδενικός συντελεστής Φ.Π.Α.

Πίνακας 38. Μη υποκείμενα φόρου

Μηδενικό συντελεστής φόρου
Τρόφιμα, ποτά
Βιβλία, φυλλάδια
Εικονογραφημένα παιδικά βιβλία
Βιβλία ζωγραφικής - μουσικής

Φόρος ακίνητης περιουσίας

Οι βρετανοί ιδιοκτήτες ακίνητης περιουσίας δεν πληρώνουν ετήσιο φόρο για την ιδιοκτησία τους, παρόλα αυτά υπάρχουν άλλοι φόροι που επιβάλλονται στους ιδιοκτήτες γης (π.χ. τέλη χαρτοσήμου φόρου γης, δημοτικός φόρος κλπ.).

3.6 Ιρλανδία

Φ.Π.Α

Στην Ιρλανδία υπάρχουν διαφορετικοί συντελεστές Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που ισχύουν επί του παρόντος για τα αγαθά και τις υπηρεσίες. Αναλυτικά οι κατηγορίες είναι: κανονικός συντελεστής 23%, μειωμένος συντελεστής 13,5%,

συντελεστής 9%, συντελεστής 4,8% (κτηνοτροφικός συντελεστής), μηδενικός συντελεστής και τέλος ορισμένες κατηγορίες εξαιρούμενες του Φ.Π.Α.

1.Φορολογικός συντελεστής 23%

Στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α. υπάγονται όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες με κάποιες εξαιρέσεις που ανήκουν στις διαφορετικές κατηγορίες φορολογικού συντελεστή. Όπως ανακοινώθηκε από την 1^η Ιανουαρίου 2023 τα μη από του στόματος φάρμακα για τη θεραπεία ορμονικής υποκατάστασης καθώς και τη θεραπεία υποκατάστασης νικοτίνης είναι υπάγονται στην κατηγορία μηδενικού Φ.Π.Α. Κάποια παραδείγματα αγαθών και υπηρεσιών που υπόκεινται στο κανονικό συντελεστή είναι:

Πίνακας 39. Υποκείμενα φόρου 23%

Υποκείμενα φόρου 23%
Δικηγορικές υπηρεσίες
Έπιπλα
Μπαταρίες
Μηχανοκίνητα οχήματα
Συμβουλευτικές υπηρεσίες
Ελαστικά
Αλκοόλ
Απορρυπαντικά
Τροφή για κατοικίδια
Παιχνίδια

2.Φορολογικός συντελεστής 13,5%

Πίνακας 40. Υποκείμενα φόρου 13,5%

Υποκείμενα φόρου 13,5%

Άνθρακας
Πετρέλαιο θέρμανσης
Υπηρεσίες κτηνιάτρων
Υπηρεσίες κτιρίων
Υπηρεσίες εργολαβίας
Υπηρεσίες καθαρισμού και συντήρησης
Υπηρεσίες ξεναγού
Βραχυπρόθεσμη μίσθωση
Υπηρεσίες φωτογραφίας

3.Δεύτερος μειωμένος φορολογικός συντελεστής 9%

Πίνακας 41. Υποκείμενα φόρου 9%

Υποκείμενα φόρου 9%
Φυσικό αέριο*
Ηλεκτρική ενέργεια*
Είσοδος σε κινηματογράφους, μουσεία, εκθεσιακούς χώρους και λούνα πάρκ**
Υπηρεσίες κομμωτικής
Φυλλάδια, χάρτες, προγράμματα
Εφημερίδες
Ηλεκτρονικά Βιβλία
Αθλητικές εγκαταστάσεις

*Μειωθήκαν στο 9% Φ.Π.Α. από 01/05/2022 έως 31/10/2023

**** Μειώθηκαν από το 13,5% στο 9% 01/11/2020 έως 31/08/2023, όπως και υπηρεσίες στο τομέα φιλοξενίας και τουρισμού.**

4.Κτηνοτροφικός συντελεστής 4,8%

Πίνακας 42. Υποκείμενα φόρου 4,8%

Υποκείμενα φόρου 4,8%
Γεωργία
Ζώα (εκτός κοτόπουλα)
Ενοικίαση αλόγων

5.Μηδενικός συντελεστής Φ.Π.Α.

Πίνακας 43. Υποκείμενα φόρου 0%

Μηδενικός φορολογικός συντελεστής
Εξαγωγές
Τσάι
Καφέ
Γάλα
Ψωμί
Βιβλία
Παιδικά ρούχα και παπούτσια
Σπόρους λαχανικών και οπωροφόρα δέντρα
Λιπάσματα
Αναπηρικά βοηθήματα (π.χ. καροτσάκια)

Τέλος απαλλασσόμενα από το Φ.Π.Α. είναι οι οικονομικές, οι ιατρικές και οι εκπαιδευτικές υπηρεσίες, όπως επίσης και οι ζωντανές θεατρικές και μουσικές παραστάσεις με εξαίρεση εκείνες όπου σερβίρεται φαγητό ή ποτό καθόλη τη διάρκεια ή μέρος της παράστασης.

Φόρος ακίνητης περιουσίας

Ο ετήσιος φόρος ιδιοκτησίας στην Ιρλανδία υπολογίζεται βάση της περιουσίας κάθε φορολογούμενου που είχε στην ιδιοκτησία του κατά την 1^η Νοεμβρίου. Εάν κάποιος είναι ιδιοκτήτης οικιστικής περιουσίας ή και ενοικιαστής ακινήτων τότε είναι υπόχρεος στο φόρο. Σε ορισμένες περιπτώσεις όπως την μακροχρόνια μίσθωση ακινήτου ή το εμπράγματο δικαίωμα κατοικίας σε ένα ακίνητο (> 20 έτη) τότε υπόχρεος καταβολής του φόρου είναι ο κάτοχος του. Ο καταβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με βάση την αγοραία αξία του ακινήτου κατά την ημερομηνία αποτίμησης του.

Πίνακας 44. Υπολογισμός Φόρου Βάση Ζώνης Αποτίμησης

Ζώνες αποτίμησης και υπολογισμός φόρου		
Αριθμός ζώνης αποτίμησης	Ζώνη αποτίμησης €	Βασική χρέωση €
1	0-200.000	90
2	200.001-262.500	225
3	262.501-350.00	315
4	350.001-437.500	405
5	437.501-525.000	495
6	525.001-612.500	585
7	612.501-700.000	675
8	700.001-787.500	765
9	787.501-875.000	855
10	875.001-962.500	945
11	962.501-1.050.000	1.035

12	1.050.001-1.137.500	1.189
13	1.137.501-1.225.000	1.408
14	1.225.001-1.312.500	1.627
15	1.312.501-1.400.000	1.846
16	1.400.001-1.487.500	2.064
17	1.487.501-1.575.000	2.283
18	1.575.001-1.662.500	2.502
19	1.662.501-1.750.000	2.721

Για ακίνητα αξίας άνω των 1,75 εκατομμυρίων ευρώ ο φόρος υπολογίζεται με βάση την πραγματική αξία του ακινήτου και όχι της ζώνης αποτίμησης. Έτσι, ο φόρος που υπολογίζεται είναι: 0,1029% στο πρώτο 1,05 εκατομμυρίου ευρώ, 0,25% από 1,05 εκατομμύρια ευρώ έως 1,75 εκατομμύρια ευρώ και 0,35 για το ποσό άνω των 1,75 εκατομμυρίων ευρώ. Ο φόρος ακίνητης περιουσίας αυξομειώνεται ανάλογα με τις τοπικές αρχές έως και 15%.

4. Ασφαλιστικό Σύστημα

4.1 Ελλάδα

Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης στην Ελλάδα (Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, 2021) οι ασφαλιστικές εισφορές διακρίνονται στις παρακάτω:

- Ασφαλιστικές εισφορές για μισθωτούς ιδιωτικού τομέα
- Ασφαλιστικές εισφορές για μισθωτούς δημοσίου τομέα
- Ασφαλιστικές εισφορές για ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοτελώς απασχολούμενους
- Ασφαλιστικές εισφορές κύριας σύνταξης για αγρότες
- Ασφαλιστικές εισφορές εργατών γης
- Εισφορές Παράλληλης Απασχόλησης

Η συνεχής εναλλαγή και τροποποίηση εν μέρει ή εν όλο του συστήματος ασφάλισης δημιούργησε με το πέρασμα των ετών πολλές και διαφορετικές κρατήσεις για διαφορετικούς κλάδους της οικονομίας. Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται στους αυτοαπασχολούμενους, τους διευθυντές εταιρειών και τους μισθωτούς. Ειδικά για τους μισθωτούς, περιγράφονται οι υποχρεωτικές εισφορές που αφορούν στον ιδιωτικό τομέα. Οι εισφορές του Δημοσίου εν γένει δεν κρίνεται σκόπιμο να αναλυθούν. Υπόχρεοι σε ασφάλιση, όπως στην Κύπρο την Βουλγαρία και αλλού, είναι όλοι οι εργαζόμενοι και όλοι οι αυτοαπασχολούμενοι, δηλαδή το σύνολο του ενεργού πληθυσμού.

Κλίμακες ασφάλισης εργαζομένων-εργοδοτών

Πίνακας 45. Ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη-ασφαλισμένου

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ-ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΑΠΟ 1/1/2023				
Κλάδοι ασφάλισης (διατάξεις Ν 4670/2020)		Ποσοστό		
		Εργοδότη	Ασφαλισμένου	Σύνολο
Κύρια σύνταξη (άρθρο 34, Ν 4670/2020)		13,33%	6,67%	20,00%
Επικουρική ασφάλιση (άρθρο 45, Ν 4670/2020)		3,00%	3,00%	6,00%
Υγειονομική περίθαλψη (άρθρο 37, Ν 4670/2020) Παροχές σε είδος		4,30%	2,15%	6,45%
Υγειονομική περίθαλψη (άρθρο 37, Ν 4670/2020) Παροχές σε χρήμα		0,25%	0,40%	0,65%
Συνεισφορά	Κλάδος ανεργίας	1,20%	1,20%	2,40%
	Λογαριασμός Προστασίας Εργαζομένων από Αφερεγγυότητα Εργοδότη (Ν 1836/1989)	0,15%	0,00%	0,15%

Ενιαίος Λογαριασμός για την Εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών	0,06%	0,10%	0,16%
ΟΕΕ (Εργατική Εστία)	0,00%	0,35%	0,35%
Σύνολα	22,29%	13,87%	36,16%

Πίνακας 46. Ειδικές εισφορές εργοδότη-ασφαλισμένου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ-ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΑΠΟ 1/1/2023			
Ειδικές εισφορές	Εργοδότη	Ασφαλισμένου	Σύνολο
Επαγγελματικού κινδύνου (ΕΚ)	1%	0	1%
Βαρέων/ανθυγιεινών επαγγελμάτων (ΒΑΕ) Κύρια ασφάλιση	1,40%	2,20%	3,60%
Βαρέων/ανθυγιεινών επαγγελμάτων (ΒΑΕ) Επικουρική ασφάλιση	0,75%	1,25%	2%
Εργαζομένων σε στοές, εναέριες, υποθαλάσσιες εργασίες του Ν 4075/12 Κύρια ασφάλιση	2,70%	4,30%	7%
Εργαζομένων σε στοές, εναέριες, υποθαλάσσιες εργασίες του Ν 4075/12 Επικουρική ασφάλιση	2%	1%	3%

Κλίμακες ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων-διευθυντικών στελεχών εταιρειών

Μετά την εφαρμογή του νόμου Ν.4670/2020 οι ελεύθεροι επαγγελματίες μπορούν ελεύθερα να επιλέξουν την ασφαλιστική κατηγορία που θα υπάγονται. Αυτό γίνεται κάθε αρχή του έτους και μπορεί να αλλάξει το επόμενο έτος. Ειδικά για τους νέους επαγγελματίες (έναρξη επαγγέλματος) υπάρχει ειδική κλίμακα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για 5 έτη και για την πρώτη έναρξη επαγγέλματος μόνο.

Πίνακας 47. Εισφορές αυτοαπασχολούμενων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ (σε ευρώ) Αυτοαπασχολούμενων ΑΠΟ 1/1/2023				
Ασφαλιστικές Κατηγορίες	Κλάδος Κύριας Σύνταξης	Κλάδος Υγειονομικής Περίθαλψης	Εισφορά κλάδου ανεργίας	Συνολικό ποσό
1η	169,95	60,30	10,00	240,25
2η	203,94	72,37	10,00	286,31
3η	258,76	72,37	10,00	341,13
4η	325,65	72,37	10,00	408,02
5η	404,59	72,37	10,00	486,96
6η	548,23	72,37	10,00	630,60

Με τις ασφαλιστικές εισφορές συνεισπράττουν, για τους Υγειονομικούς υπέρ της Στέγης Υγειονομικών, ύψους 2 ευρώ

Πίνακας 48. Εισφορές νέων αυτοαπασχολούμενων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ (σε ευρώ) νέων Αυτοαπασχολούμενων ΑΠΟ 1/1/2023

Κλάδος Κύριας Σύνταξης	Κλάδος Υγειονομικής Περίθαλψης	Εισφορά κλάδου ανεργίας	Συνολικό ποσό
101,97	36,18	10,00	148,15

Γενικά, τα διευθυντικά στελέχη (Διαχειριστές ΕΠΕ, διαχειριστές ΙΚΕ, κτλ.) αντιμετωπίζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες και επιλέγουν και αυτοί την ασφαλιστική κατηγορία που θέλουν να υπαχθούν με τον ίδιο τρόπο όπως οι αυτοαπασχολούμενοι.

4.2 Βουλγαρία

Στην Βουλγαρία το σύστημα είναι σχετικά απλό, όπως και η φορολογία εισοδήματος, οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης περιλαμβάνουν α) τις εισφορές σύνταξης, ατυχημάτων, ασθένειας κτλ. και β) τις εισφορές υγείας. Υπόχρεοι σε εισφορές κοινωνικής ασφάλισης είναι όλοι οι εργαζόμενοι Βούλγαροι πολίτες, οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), και σε κάποιες περιπτώσεις οι πολίτες τρίτων χωρών διότι, ειδικά για αυτούς, είναι δυνατόν να εξαιρούνται των εισφορών υγείας.

Κλίμακες εισφορών εργαζομένων:

Πίνακας 49. Ασφαλιστικές εισφορές εργαζόμενου-εργοδότη

Ποσοστά και είδη ασφαλιστικών εισφορών εργαζόμενου-εργοδότη			
Είδος Εισφοράς	Εργοδότης	Εργαζόμενος	Σύνολο
Εισφορές Ταμείου Συντάξεως	8,22%	6,58%	14,80%
Εισφορές Παγκοσμίου Ταμείου Συντάξεως	2,80%	2,20%	5,00%
Εισφορές εργατικών ατυχημάτων και ασθενειών*	0,40%	0,00%	0,40%
Εισφορές ασθένειας και μητρότητας	2,10%	1,40%	3,50%
Εισφορές ταμείου ανεργίας	0,60%	0,40%	1,00%
Εισφορές υγειονομικής περίθαλψης	4,80%	3,20%	8,00%
Σύνολο εισφορών	18,92%	13,78%	32,70%

* Εισφορές από 0,40% έως 0,11% κατά περίπτωση. Ειδικά στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών είναι 0,5%.

Σημειώνεται ότι για το έτος 2023 τα παραπάνω ποσοστά έχουν μέγιστο πλαφόν τα 3.400 Λέβα ανά μήνα.

Κλίμακες εισφορών αυτοαπασχολούμενων:

Πίνακας 50. Ασφαλιστικές εισφορές αυτοαπασχολούμενων

Ποσοστά και είδη ασφαλιστικών εισφορών αυτοαπασχολούμενων

Είδος Εισφοράς	Εργοδότης
Σύνταξη Πυλώνας Α γεννηθέντες πριν το 1960	19,80%
Σύνταξη Πυλώνας Α γεννηθέντες μετά το 1960	2,80%
Υποχρεωτική εισφορά σύνταξης γεννηθέντες μετά το 1959, Πυλώνας Β	5,00%
Εισφορές υγειονομικής περίθαλψης	8,00%
Εισφορές ασθένειας και μητρότητας (προαιρετική)	3,50%
Σύνολο εισφορών*	39,10%

*Ελάχιστο όριο εισφορών 780 Λέβα και μέγιστο όριο τα 3.400 Λέβα ανά μήνα

Εργαζόμενοι με σύμβαση εργασίας ως διευθυντές ή ελεγκτές εταιρειών, η ελάχιστη ασφαλιστική βάση εξαρτάται από την οικονομική δραστηριότητα της εταιρείας καθώς και από το επάγγελμα και τον βαθμό του ασφαλισμένου. Η μέγιστη μηνιαία βάση ασφάλισης περιορίζεται στα 3.400 Λέβα.

4.3 Κύπρος

Στην Κύπρο το ασφαλιστικό σύστημα είναι αρκετά απλό και άρα φιλικό προς τις επιχειρήσεις. Η ένταξη και εισφορά στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι αναγκαστική για όλο τον ενεργά απασχολούμενο πληθυσμό στην Κύπρο, είτε είναι μισθωτοί είτε είναι αυτοτελώς εργαζόμενοι. Η εισφορά καταβάλλεται από κοινού, από εργοδότες και μισθωτούς. Οι αυτοτελώς εργαζόμενοι οφείλουν να καταβάλλουν ολόκληρο το ποσό οι ίδιοι. Δεν γίνεται καταρχήν διαχωρισμός ως προς την φορολογική κατοικία του πολίτη αν και σε κάποιες περιπτώσεις όπως για παράδειγμα τα μερίσματα, οι μη φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου δεν είναι υπόχρεοι σε ασφαλιστικές εισφορές όπως, αντίθετα, είναι οι φορολογικοί κάτοικοι.

Κλίμακες ασφάλισης εργαζομένων-εργοδοτών

Πίνακας 51. Εισφορές μισθωτών-εργοδοτών

Υποχρεωτικές εισφορές μισθωτών & εργοδοτών		
Είδος Ταμείου-εισφοράς	Εισφορά σε ποσοστό	
	Εργαζόμενου	Εργοδότη
Εισφορές Κοινωνικών Ασφαλίσεων	8,30%	8,30%
Εισφορές Πλεονάζοντος προσωπικού		1,20%
Τέλος Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού		0,50%
Εισφορά Κοινωνικής Συνοχής		2,00%
ΓΕΣΥ (Εισφορές υγείας)		2,90%
Σύνολο Εισφορών	8,30%	14,90%

Πέραν των παραπάνω υποχρεωτικών εισφορών υπάρχει και η προαιρετική εισφορά 8% «υπερ του ταμείου Ετησίων αδειών» που βαρύνει μόνο τον εργοδότη. Αν την επιλέξει, τότε υπολογίζεται πρώτα αυτή και στην συνέχεια αθροίζεται στις αποδοχές για να υπολογιστούν οι λοιπές εισφορές. Επιπλέον των ασφαλιστικών εισφορών εργαζόμενου και εργοδότη το Κυπριακό Κράτος συμμετέχει και αυτό με ποσοστό 4,9%. Υπάρχει η δυνατότητα προαιρετικής ασφάλισης από ιδιώτες με άλλες πηγές εισοδημάτων (ενοίκια, κτλ.)

Το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών με βάση το οποίο καταβάλλονται εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το έτος 2021 είναι 1.155 ευρώ την βδομάδα ή 5.005 ευρώ τον μήνα. Το ανώτατο όριο αναθεωρείται τον Ιανουάριο κάθε νέου έτους.

Κλίμακες ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων:

Οι εισφορές των αυτοαπασχολούμενων στην Κύπρο διακρίνονται ως προς τον προσδιορισμό της ασφαλιστικής κατηγορίας τους σύμφωνα με την φύση του εκάστοτε επαγγέλματος και παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 52. Ασφάλιση αυτοτελώς εργαζόμενων

ΠΙΝΑΚΑΣ 2			
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΣΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΑΥΤΟΤΕΛΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2.1.2023 - 31.12.2023			
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Εβδομαδιαίο ποσό βασικών ασφαλιστέων αποδοχών €	Συντελεστής καθορισμού κατώτατου ποσού ασφαλιστέων αποδοχών*	Κατώτατο εβδομαδιαίο ποσό ασφαλιστέων αποδοχών Ευρώ €**
1. Ιατροί, Φαρμακοποιοί, Ειδικοί σε θέματα Υγείας (διπλωματούχοι) -			
α. για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη	192,47	2,20	423,43
β. για χρονική περίοδο που υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.	192,47	4,45	856,49
2. Λογιστές, Οικονομολόγοι, Δικηγόροι και άλλοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες -			
α. για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη	192,47	2,20	423,43
β. Για χρονική περίοδο που υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.	192,47	4,45	856,49
3. Διευθυντές (Επιχειρηματίες), Κτηματομεσίτες, Χονδρέμποροι.	192,47	4,45	856,49
4. Καθηγητές/Δάσκαλοι (Πανεπιστημίου, Μέσης Εκπαίδευσης, Δημοτικής Εκπαίδευσης, Προσχολικής Ηλικίας, Βοηθοί Δάσκαλοι, Ειδικοί Δάσκαλοι) -			
α. για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη	192,47	2,15	413,81
β. για χρονική περίοδο που υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.	192,47	4,30	827,62
5. Οικοδόμοι και πρόσωπα που ασκούν επάγγελμα συναφές προς την οικοδομική βιομηχανία.	192,47	2,70	519,67
6. Γεωργοί, Κτηνοτρόφοι, Πτηνοτρόφοι, Αλιείς και Ασχολούμενοι με Παρόμοια Επαγγέλματα.	192,47	1,50	288,71
7. Οδηγοί, Χειριστές Εκσκαφών και Ασχολούμενοι με Παρόμοια Επαγγέλματα.	192,47	2,15	413,81
8. Τεχνικοί Βοηθοί, Συνεργάτες Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, Χειριστές Μηχανημάτων όχι συναφή με την Οικοδομική Βιομηχανία και Συναρμολογητές	192,47	2,15	413,81
9. Γραφείς, Δακτυλογράφοι, Ταμίες, Ιδιαίτερες Γραμματείες.	192,47	2,15	413,81
10. Τεχνίτες που δεν υπάγονται σε άλλη επαγγελματική κατηγορία.	192,47	2,15	413,81
11. Καταστημάτρχες. (Περιλαμβάνονται τα περίπτερα, κομμωτήρια, αισθητικοί)	192,47	2,05	394,56
12. Κρεοπώλες, Αρτοποιοί, Ζαχαροπλάστες, Παρασκευαστές / Συντηρητές προϊόντων από Κορέας, Γάλα, Φρούτα, Καπνό και Ασχολούμενοι με Παρόμοια	192,47	1,65	317,58
13. Πλανοδιοπώλες, Διανομείς Ταχυδρομείου, Εργάτες Συλλογής Σκυβάλων, Εργάτες Μεταλλείων / Λατομείων / Ειδών από πέτρα, Ναύτες, Ειδικοί για	192,47	1,50	288,71
14. Καθαριστές, Κλητήρες, Φύλακες, Ιδιοκτήτες Καθαριστηρίων.	192,47	2,05	394,56
15. Σχεδιαστές, Χειριστές Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Μηχανικοί Πλοίων, Πράκτορες και παρόμοιοι, Μουσικοί, Ταχυδακτυλουργοί.	192,47	2,20	423,43
16. Πρόσωπα που δεν υπάγονται σε άλλη επαγγελματική κατηγορία.	192,47	2,20	423,43

*Το κατώτατο εβδομαδιαίο ποσό ασφαλιστέων αποδοχών είναι το γινόμενο των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών (€192,47) επί τον συντελεστή

**Το ανώτατο εβδομαδιαίο ποσό ασφαλιστέων αποδοχών ισούται με 1.155 ευρώ ή 5.005 τον μήνα.

Στη συνέχεια, υπολογίζονται με τους συντελεστές που ακολουθούν:

1. 20,5%, από το οποίο 15,6% καταβάλλεται από τον ίδιο και 4,9% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2019.

2. 21,8%, από το οποίο 16,6% καταβάλλεται από τον ίδιο και 5,2% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2024,
3. 23,1%, από το οποίο 17,6% καταβάλλεται από τον ίδιο και 5,5% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2029,
4. 24,4%, από το οποίο 18,6% καταβάλλεται από τον ίδιο και 5,8% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2034, και
5. 25,7%, από το οποίο 19,6% καταβάλλεται από τον ίδιο και 6,1% από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, από την πρώτη Δευτέρα του έτους εισφορών 2039.

Δηλαδή, στην Κύπρο οι αυτοαπασχολούμενοι γνωρίζουν ήδη από το 2019 τις εισφορές που πρόκειται να πληρώσουν τα επόμενα έτη έως και το 2039. Για παράδειγμα, το έτος 2023 η εισφορά ανέρχεται σε ποσοστό 15,6% ενώ για το έτος 2024 η εισφορά ανέρχεται σε 16,6%.

4.4 Γαλλία

Το γαλλικό ασφαλιστικό σύστημα εισφορών θεωρείται από τα πλέον πολύπλοκα στην Ευρώπη. Υπόχρεοι σε ασφαλιστικές εισφορές είναι όλοι οι εργαζόμενοι ή αυτοαπασχολούμενοι από 16 ετών και άνω έως και την ηλικία συνταξιοδότησης (65 ή 67 ετών) (*Protection Sociale Des Travailleurs Indépendants : Contributions Et Cotisations*, 2023) . Υπό προϋποθέσεις (όπως συμμετοχή σε καλλιτεχνικές παραγωγές , μοντέλα μόδας κ.α.) μπορεί να επιτραπεί η εργασία σε άτομα μικρότερα των 16 ακόμα και των 14 ετών-με την συγκατάθεση του κηδεμόνα.

Κλίμακες ασφάλισης εργαζομένων

Οι ασφαλιστικές εισφορές είναι πολλές και διαφορετικές και κατονομάζονται κάθε μία ξεχωριστά (*The French Social Security System - Rates and Ceilings of Social Security and Unemployment Contributions*, 2023). Κάποιες επιβαρύνουν αποκλειστικά τον εργοδότη, κάποιες, λιγότερες, τον εργαζόμενο και κάποιες επιβαρύνουν και τους δύο. Η βάση υπολογισμού επίσης ποικίλει. Σε κάποιες εισφορές βάση υπολογισμού είναι το σύνολο των μεικτών αποδοχών, σε κάποιες υπάρχει ανώτατο όριο μηνιαίων αποδοχών,

σε κάποιες ανώτατο όριο βασισμένο στις μηνιαίες αποδοχές ενώ υπάρχει και μία, η εισφορά για εργατικό ατύχημα που λαμβάνει υπόψιν το μέγεθος της επιχείρησης και τον αριθμό των εργαζομένων. Φυσικά, σε ένα τέτοιο δαιδαλώδες ασφαλιστικό σύστημα είναι απαραίτητη η βοήθεια από λογιστή σε κάθε επιχείρηση-ακόμα και στην πλέον μικρή. Ακολουθεί πίνακας με τις ασφαλιστικές εισφορές εργαζόμενου και εργοδότη για το έτος 2023.

Πίνακας 53. Ασφαλιστικές εισφορές εργαζόμενου-εργοδότη

Κλίμακες ασφαλιστικών εισφορών εργαζόμενου-εργοδότη ανά κατηγορία εργαζομένου			
Είδος ασφαλιστικής κάλυψης	Ποσό επιβολής	Εργαζόμενος	Εργοδότης
Εισφορές υγείας, μητρότητας, ανικανότητας ή θανάτου	Σύνολο αποδοχών	0%	13% ή 7%
Αυτόνομη εισφορά αλληλεγγύης (CSA)	Σύνολο αποδοχών	0%	0,30%
Εισφορές γήρατος με μέγιστο όριο	μέγιστο 3.666 ευρώ	6,90%	8,55%
Εισφορές γήρατος χωρίς μέγιστο όριο	Σύνολο αποδοχών	0,40%	1,90%
Εισφορές ατυχήματος στην εργασία	Σύνολο αποδοχών	0%	0,5% ή 0,1%
Εισφορές για οικογενειακά επιδόματα	Σύνολο αποδοχών	0%	5,25% ή 3,45%
Γενική επιβάρυνση κοινωνικής ασφάλισης (CSG)	98.25% των μεικτών αποδοχών	9,20%	0%
Εισφορά για την αποπληρωμή του χρέους κοινωνικής ασφάλισης (CRDS)	98.25% των μεικτών αποδοχών	0,50%	0%
Εισφορά για επίδομα ανεργίας	μέγιστο 14.664 ευρώ	0%	4,05%
Εισφορά εγγυημένου μισθού (AGS)	μέγιστο 14.664 ευρώ	0%	0,15%
Επικουρική ασφάλιση (Agirc-Arrco scheme)	έως 3.666 ευρώ	3,15%	4,72%
Επικουρική ασφάλιση (Γενική επιβάρυνση κοινωνικής ασφάλισης-CSG)	έως 3.666 ευρώ	0,86%	1,29%
Επικουρική ασφάλιση (Agirc-Arrco scheme)	από 3.666 έως 29.328 ευρώ	8,64%	12,95%
Επικουρική ασφάλιση (Γενική επιβάρυνση κοινωνικής ασφάλισης-CSG)	από 3.666 έως 29.328 ευρώ	1,08%	1,62%

Κλίμακες ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων

Για λόγους κοινωνικής ασφάλισης αυτοαπασχολούμενοι θεωρούνται οι (*Protection Sociale D'un Travailleur Indépendant*, 2021) :

- Διαχειριστές ΕΠΕ που έχουν πλειοψηφία στην εταιρεία (Société à responsabilité limitée-SARL)
- Αυτοαπασχολούμενοι και αυτοαπασχολούμενοι με περιορισμένη ευθύνη (EIRL)
- Διευθυντές ομόρρυθμων εταιρειών (Societate in Nume Colectiv-SMC)

- Διευθυντές μονοπρόσωπης ΕΠΕ (Entreprise Unipersonnelle à Responsabilité Limitée-EURL)

Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για τα πρώτα 2 έτη δραστηριότητας υπολογίζονται με βάση ένα σταθερό εισόδημα που εξαρτάται από τη δραστηριότητα ενώ από το τρίτο έτος και εξής στον μέσο όρο των εισοδημάτων της προηγούμενης τριετίας.

Οι αυτοαπασχολούμενοι είναι υπόχρεοι σε καταβολή των παρακάτω εισφορών κοινωνικής ασφάλισης

Εισφορές για ασφάλιση υγείας και μητρότητας

Πίνακας 54. Εισφορές υγείας-μητρότητας

Εισφορές αυτοαπασχολούμενου για υγεία-μητρότητα	
Κλίμακα εισοδήματος	Ποσοστό εισφοράς
έως 17.597	0,50%
από 17.597 έως 26.395,20	0,50 έως 4,5%
από 26.395,20 έως 48.391	4,5% έως 7,20%
από 48.391 έως 219.960	7,20%
πάνω από 219.960	6,50%

Οικογενειακά επιδόματα

Η ασφαλιστική εισφορά για τα οικογενειακά επιδόματα είναι επίσης κλιμακωτή με βάση το εισόδημα.

Πίνακας 55. Οικογενειακά επιδόματα

Εισφορές αυτοαπασχολούμενου για οικογενειακά επιδόματα	
Κλίμακα εισοδήματος	Ποσοστό εισφοράς
έως 48.391	0,00%
από 48.391 έως 61.589	0% έως 3,10%
πάνω από 61.589	3,10%

Ημερήσια επιδόματα

Τα ημερήσια επιδόματα (άδεια ασθένειας, αποκατάστασης κτλ.) παρέχονται υπό προϋποθέσεις και στους αυτοαπασχολούμενους (αν είναι μέλος εταιρείας ή όχι κτλ.). Μέγιστο όριο είναι οι 90 ημέρες ανά τρία έτη και κατόπιν δικαιούται άλλα επιδόματα από το γενικό σύστημα υγείας.

Το αντίστοιχο ποσό εισφορών για αυτά είναι 0,85% έως του εισοδήματος 219.960 ευρώ.

Ασφάλιση γήρατος, αναπηρίας-θανάτου

Το αντίστοιχο ποσό εισφορών για αυτά είναι 1,3% έως του εισοδήματος 43.992 ευρώ.

Βασική σύνταξη

Η βασική σύνταξη καλύπτεται από τις παρακάτω εισφορές

Πίνακας 56. Βασική σύνταξη

Εισφορές αυτοαπασχολούμενου για βασική σύνταξη	
Κλίμακα εισοδήματος	Ποσοστό εισφοράς
έως 43.992	17,75%
πάνω από 43.992	0,76%

Συμπληρωματική σύνταξη

Για εμπόρους και τεχνίτες οι ασφαλιστικές εισφορές είναι όπως παρακάτω

Πίνακας 57. Συμπληρωματική σύνταξη

Εισφορές εμπόρων & τεχνιτών για συμπληρωματική σύνταξη	
Κλίμακα εισοδήματος	Ποσοστό εισφοράς
έως 37.960	7,00%
από 37.960 έως 175.968	8,00%

Για τους λοιπούς ελεύθερους επαγγελματίες οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές είναι

Πίνακας 58. Συμπληρωματική σύνταξη (2)

Εισφορές λοιπών επαγγελματιών για συμπληρωματική σύνταξη	
Κλίμακα εισοδήματος	Ποσοστό εισφοράς
έως 43.992	0,00%
πάνω από 43.992	14,00%

Επαγγελματική εκπαίδευση

Οι εισφορές για τον εν λόγω κλάδο βασίζονται στο ελάχιστο ετήσιο εισόδημα 43.992 (που είναι όπως και στους μισθωτούς το μηνιαίο, δηλαδή $3.666 \times 12 = 43.992$).

Για επιχειρηματίες το ασφάλιστρο είναι 0,25% στο ποσό των 43.922 με ελάχιστο ετήσιο τα 103 ευρώ.

Για εμπόρους και τις συζύγους τους, είναι 0,34% στο ποσό των 43.922 με ελάχιστο ετήσιο τα 140 ευρώ.

Για τεχνίτες το ασφάλιστρο είναι 0,29% στο ποσό των 43.922 με ελάχιστο ετήσιο τα 119 ευρώ.

Εισφορά για την αποπληρωμή του χρέους κοινωνικής ασφάλισης (CRDS)

Όπως και στους εργαζόμενους, 0,5% επί του 98,25% των μεικτών αποδοχών.

Γενική επιβάρυνση κοινωνικής ασφάλισης (CSG)

Όπως και στους εργαζόμενους, 9,20% επί του 98,25% των μεικτών αποδοχών.

Κλίμακες ασφάλισης διευθυντών εταιρειών

Ορισμένοι διευθυντές εταιρειών είναι εγγεγραμμένοι στο γενικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης:

Θεωρούνται ως μισθωτοί, είναι υπόχρεοι σε ασφάλιση και επωφελούνται όλων των παροχών κοινωνικής ασφάλισης (δεν δικαιούνται επίδομα ανεργίας) οι

- Διαχειριστές ΕΠΕ που έχουν μειοψηφία στην εταιρεία (Société à responsabilité limitée – SARL).
- Πρόεδροι και διευθύνοντες σύμβουλοι Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε.).
- Πρόεδροι απλοποιημένης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (Société par actions simplifiée – SAS).

Στην περίπτωση που εκτός από τον ρόλο του διευθυντή, το άτομο λαμβάνει μισθό και ως υπάλληλος, επωφελείται όλων των καλύψεων ενός κανονικού εργαζόμενου (επιδόματα ανεργίας, αποζημιώσεις απόλυσης κ.λπ.) υπό τον όρο ότι έχει έγγραφη σχέση εξαρτημένης με την εταιρεία. Στην περίπτωση που οι διευθυντές εταιρειών πληρώνουν μισθό στον εαυτό τους, υποχρεούνται να είναι εγγεγραμμένοι στο γενικό

σύστημα ασφαλείας ως κανονικοί εργαζόμενοι και οι εισφορές υπολογίζονται με βάση τον μηνιαίο μισθό που εισπράττεται.

4.5 Ηνωμένο Βασίλειο

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπως και στην Ιρλανδία, υπόχρεοι σε καταβολή ασφαλιστικών εισφορών είναι οι πολίτες που πληρούν τα παρακάτω κριτήρια (Government Digital Service, 2014):

- Είναι άνω των 16 ετών και
- Είναι εργαζόμενοι με αμοιβή πάνω από 242 λίρες την εβδομάδα από μία εργασία ή
- Είναι αυτοαπασχολούμενοι με ετήσιο κέρδος άνω των 12.570 λιρών το έτος.

Απαλλάσσονται της καταβολής ασφαλιστικών εισφορών αλλά πληρούν τις προϋποθέσεις για σύνταξη και κάλυψη παροχών υγείας οι (Government Digital Service, 2015b):

- Εργαζόμενοι με αμοιβή πάνω από 123 και κάτω από 242 λίρες την εβδομάδα ή
- Αυτοαπασχολούμενοι με κέρδη από 6.725 έως 12.570 λίρες το έτος.

Υπάρχουν τέσσερις βασικές κατηγορίες (classes) εισφορών οι οποίες είναι:

- Κατηγορία 1
Εργαζόμενοι μικρότεροι του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης που αμείβονται πάνω από 242 λίρες την εβδομάδα (το ποσό των εισφορών κρατείται και αποδίδεται από τον εργοδότη)
- Κατηγορία 2
Αυτοαπασχολούμενοι με ετήσια κέρδη άνω των 12.570 ευρώ, (*Self-employed National Insurance Rates*, 2015)
- Κατηγορία 3
Αυτασφάλιση ώστε να συμπληρωθούν τυχόν κενά στην ασφαλιστική ιστορία του ασφαλισμένου
- Κατηγορία 4
Όπως και στην κατηγορία 2, αυτοαπασχολούμενοι με ετήσια κέρδη άνω των 12.570 ευρώ

Κλίμακες εισφορών

Κλίμακα εισφορών αυτοαπασχολούμενων

Πίνακας 59. Εισφορές αυτοαπασχολούμενων

Κλίμακες ασφαλιστικών εισφορών αυτοαπασχολούμενων	
Κατηγορία	Κλίμακες εισφορών 2023-2024
Απαλλαγή εισφορών	έως 12.570 λίρες
Κατηγορία 1	3,45 λίρες την εβδομάδα
Κατηγορία 2 από 12.570 έως 50.270 λίρες	9%
Κατηγορία 2 πάνω από 50.270 λίρες	2%

Κλίμακα εισφορών μισθωτών

Το ασφαλιστικό σύστημα στο Ηνωμένο Βασίλειο σε κάποιες περιπτώσεις λαμβάνει υπόψιν, (προφανώς για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης και προώθησης της απασχόλησης ορισμένων ομάδων), το φύλο, την οικογενειακή κατάσταση, την ηλικία και άλλα.

Παρά το γεγονός ότι τα τρέχοντα ποσοστά είναι σχεδόν ομογενοποιημένα για την περίοδο 2023-2024, οι κλίμακες ανά είδος εργαζόμενου παρουσιάζονται ως έχουν.

Στον πίνακα παρατίθενται τα ποσοστά υποχρεωτικών εισφορών κατά κατηγορία ασφαλισμένου για τον ίδιο και τον εργοδότη αντίστοιχα:

Πίνακας 60. Εισφορές εργαζόμενου-εργοδότη

Κλίμακες ασφαλιστικών εισφορών εργαζόμενου-εργοδότη ανά κατηγορία εργαζομένου							
Ασφαλιστική κατηγορία	Είδος εργαζομένου	Εισφορές Εργαζόμενου			Εισφορές Εργοδότη		
		Από 123 έως 242 λίρες την εβδομάδα (533 έως 1.048 λίρες το μήνα)	Από 242,01 έως 967 λίρες την εβδομάδα (1.048,01 έως 4.189 λίρες το μήνα)	Πάνω από 967 την εβδομάδα (4.189 το μήνα)	Από 123 έως 242 λίρες την εβδομάδα (533 έως 1.048 λίρες το μήνα)	Από 242,01 έως 967 λίρες την εβδομάδα (1.048,01 έως 4.189 λίρες το μήνα)	Πάνω από 967 την εβδομάδα (4.189 το μήνα)
A	Όλοι οι εργαζόμενοι εκτός των κατηγοριών B, C, H, J, M, V και	0%	12%	2%	0%	13.8%	13.8%

	Z στον παρόντα πίνακα						
B	Έγγαμες γυναίκες και χήρες που δικαιούνται μειωμένο ασφάλιστρο	0%	5.85%	2%	0%	13.8%	13.8%
C	Εργαζόμενοι πάνω από το όριο συνταξιοδότησης	-	-	-	-	-	-
H	Μαθητευόμενοι κάτω των 25 ετών	0%	12%	2%	0%	13.8%	13.8%
J	Εργαζόμενοι σε πάνω από 2 εργασίες	0%	2%	2%	0%	13.8%	13.8%
M	Εργαζόμενοι κάτω των 21 ετών	0%	12%	2%	0%	13.8%	13.8%
V	Νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας μετά την απόλυση τους από τις ένοπλες δυνάμεις	0%	12%	2%	0%	13.8%	13.8%
Z	Εργαζόμενοι κάτω των 21 ετών που ήδη ασφαλίζονται σε άλλη εργασία	0%	2%	2%	0%	13.8%	13.8%
F,I,L,S	Εργαζόμενοι σε ζώνες ελεύθερου εμπορίου (freepor)						

Κλίμακα εισφορών στις αποδοχές διευθυντών εταιρειών

Αναφορικά με τις ασφαλιστικές εισφορές ο διευθυντής εταιρείας, ακόμα και στην περίπτωση που είναι μοναδικός «εργαζόμενος» στην δική του εταιρεία, αντιμετωπίζεται ως «αυτοαπασχολούμενος» και πληρώνει ασφαλιστικές εισφορές σε αποδοχές και κάθε είδος μπόνους από το ποσό των 12.570 λιρών και άνω. Συνήθως, ή

βάση υπολογισμού των εισφορών γίνεται με αναγωγή στις ετήσιες αποδοχές και όχι στις εκάστοτε αποδοχές μιας περιόδου.

Τονίζεται ότι στα παραπάνω δεν περιλαμβάνεται το μέρος που μπορεί να λαμβάνει ο ίδιος ως μέτοχος της εταιρείας διότι, αυτό αντιμετωπίζεται φορολογικά με διαφορετικό τρόπο και κατά συνέπεια δεν έχει ασφαλιστικές εισφορές.

Επιπλέον, η εταιρεία αποδίδει ασφαλιστικές εισφορές «εργοδότη» ανάλογα με την κατηγορία που εμπίπτει το διευθυντικό στέλεχος (όπως αυτές παρουσιάζονται στην παραπάνω παράγραφο).

Κλίμακα εισφορών σε αποδοχές και εισοδήματα από άλλη πηγή (π.χ. ενοίκια)

Επιπρόσθετα, των παραπάνω ασφαλιστικών εισφορών, το Βρετανικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης προβλέπει και ασφαλιστικές εισφορές για κάποιες πηγές εισοδημάτων όπως για παράδειγμα τα ενοίκια όταν αυτά αποκτώνται από ιδιώτες φορολογούμενους και όχι επιχειρηματίες ή εταιρείες. Για τον σκοπό της παρούσας δεν κρίνεται αναγκαία η περαιτέρω διερεύνηση των εισφορών αυτών.

4.6 Ιρλανδία

Στην Ιρλανδία, υπόχρεοι σε καταβολή ασφαλιστικών εισφορών (με ελάχιστες εξαιρέσεις) είναι όλοι οι πολίτες που πληρούν τα παρακάτω κριτήρια (*Department of Social Protection*, n.d.) :

- Αναφορικά με το ύψος του εισοδήματος

Όλοι οι εργαζόμενοι είτε είναι πλήρους είτε μερικής απασχόλησης, με πραγματικές ή εκτιμώμενες αποδοχές 38 ευρώ και άνω την εβδομάδα, και

Αυτοαπασχολούμενοι με ετήσιο εισόδημα άνω των 5.000 ευρώ.

(Σημειώνεται ότι στην επίσημη ιστοσελίδα του Ιρλανδικού φορέα ασφάλισης το εισόδημα υπολογισμού είναι 500 ευρώ την εβδομάδα για την ασφαλιστική κατηγορία-κλάση SO-αυτοαπασχολούμενοι).

- Αναφορικά με την ηλικία

Όλοι οι πολίτες ηλικίας 16 ετών και άνω και έως την ηλικία συνταξιοδότησης (66 ετών). Σε κάποιες περιπτώσεις (όπως π.χ. συνέχιση της επαγγελματικής δραστηριότητας), συνταξιούχοι άνω των 66 ετών είναι πιθανόν να είναι υπόχρεοι σε εισφορές.

Οι εργοδότες που απασχολούν εργαζομένους που πληρούν τα παραπάνω κριτήρια είναι υπόχρεοι για εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης που υπολογίζονται επί των αποδοχών των εργαζομένων. Σημειώνεται ότι λαμβάνονται υπόψιν και οι «πλασματικές αποδοχές»- οι λεγόμενες στην Ελλάδα «παροχές σε είδος».

Κλίμακες

Το ασφαλιστικό σύστημα της Ιρλανδίας έχει 11 διαφορετικά είδη ασφάλισης και σχεδόν όλα περιέχουν κλιμακωτό υπολογισμό των εισφορών οι οποίες συνδέονται με την φύση της απασχόλησης (Δημόσιο ή ιδιωτικό, μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος, στρατιωτικός, κληρικός, κ.τ.λ.). Για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας παρουσιάζονται οι εισφορές που αφορούν τον ιδιωτικό τομέα, τόσο για τους εργαζόμενους-υπαλλήλους όσο και για τους αυτοαπασχολούμενους και διευθυντικά στελέχη εταιρειών. Συγκεκριμένα, η κατηγορία «Α» καθώς και η κατηγορία «S». Οι λοιπές κατηγορίες αφορούν κυρίως δημοσίους υπαλλήλους και ειδικές περιπτώσεις ασφάλισης (κατηγορίες «B-C-D-E-H-J-K-M-P») (*Operational Guidelines: PRSI - Pay-Related Social Insurance - Contributions and Classes*, 2020).

Κατηγορία Α

Εισφορές Μισθωτών-εργοδοτών

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτει το μεγαλύτερο μέρος των εργαζομένων. Υπάρχει ένα ποσό-«κατώφλι» για την ασφάλιση, που για το 2023, είναι 38 ευρώ την εβδομάδα, καθώς επίσης και απαλλαγή ποσού για τον υπολογισμό των εισφορών με μέγιστο 12 ευρώ ανά ημέρα σε εξαήμερη εβδομαδιαία απασχόληση.

Οι υποχρεωτικές εισφορές για εργαζόμενο και εργοδότη παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 61. Εισφορές μισθωτών-εργοδοτών

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α Εισφορές μισθωτών & εργοδοτών

Υποκατηγορία	Εβδομαδιαίος μισθός	Εισφορά σε ποσοστό	
		Εργαζόμενου	Εργοδότη
Χωρίς εισφορές	έως 38 Ευρώ	0%	0%
ΑΟ	38-352	0%	8,80%
ΑΧ	352,01-424	4%	8,80%
ΑΛ	424,01-441	4%	8,80%
Α1	άνω των 441	4%	11,05%

Κατηγορία S

Αυτοαπασχολούμενοι, διευθυντές εταιρειών, άτομα με εισόδημα από επενδύσεις και ενοίκια. Στην κατηγορία αυτή ελάχιστο ποσό για επιβολή εισφοράς είναι για το 2023 τα 500 Ευρώ ανά εβδομάδα. Έχει δε ως ελάχιστο ποσό καταβολής τα 500 Ευρώ ανά έτος υπό την προϋπόθεση ότι τα κέρδη είναι άνω των 5.000 ευρώ ετησίως, όπως προαναφέρθηκε παραπάνω.

Πίνακας 62. Εισφορές αυτοαπασχολούμενων

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ S: Εισφορές αυτοαπασχολούμενων		
Υποκατηγορία	Εβδομαδιαίο κέρδος	Εισφορά σε ποσοστό
S0	έως 500 ευρώ	4%
S1	500 ευρώ και άνω	4%

5. Συμπεράσματα

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση (*Press Corner*, 2021), το σημερινό διεθνές σύστημα φορολογίας εταιρειών σχεδιάστηκε πριν από περισσότερο από έναν αιώνα και βασίζεται σε ξεπερασμένες αρχές φορολογικής κατοικίας και πηγής. Οι εξελίξεις στην παγκοσμιοποίηση και την ψηφιοποίηση έχουν αφήσει αυτές τις αρχές όλο και πιο ασύγχρονες με τη σημερινή οικονομία και έχουν καταστήσει ολοένα και πιο δύσκολο να εφαρμοστούν οι φορολογικοί κανόνες στη σύγχρονη επιχειρηματική πραγματικότητα.

Στην ΕΕ, το συνονθύλευμα των εθνικών κανόνων φορολογίας εταιρειών είναι πολύπλοκο για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται διασυννοριακά στην ενιαία αγορά. Η ενασχόληση με έως και 27 διαφορετικά εθνικά φορολογικά συστήματα δημιουργεί ιδιαίτερες προκλήσεις για τις ΜΜΕ της ΕΕ, τις νεοφυείς επιχειρήσεις και άλλες επιχειρήσεις που επιθυμούν να αναπτυχθούν, να επεκταθούν και να πραγματοποιήσουν διασυννοριακές συναλλαγές. Αυτό βλάπτει τις επενδύσεις και την ανάπτυξη, καθώς και την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

Ενώ το εταιρικό εισόδημα φορολογείται σε εθνικό επίπεδο, τα επιχειρηματικά μοντέλα συνεχίζουν να γίνονται όλο και πιο διεθνή, πολύπλοκα και ψηφιακά. Αυτό δημιουργεί υψηλό κόστος συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις και κινδύνους διπλής φορολογίας. Ταυτόχρονα, ορισμένες εταιρείες εκμεταλλεύονται τα κενά μεταξύ των φορολογικών συστημάτων μέσω επιθετικών στρατηγικών φορολογικού σχεδιασμού. Αυτό καθιστά επίσης, δύσκολο για τους πολίτες να γνωρίζουν πόσο πράγματι πληρώνουν οι εταιρείες σε φόρους, γεγονός που κινδυνεύει να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη στο φορολογικό σύστημα συνολικά.

Η παραπάνω επισήμανση-συμπέρασμα της Ένωσης είναι καθηλωτική όμως ταυτόχρονα και απολύτως ρεαλιστική. Δεν μπορεί να προσθέσει κανείς και πολλά στη θέση αυτή. Δυστυχώς τα εθνικά συστήματα φορολογίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είτε για λόγους πολιτικούς είτε από αδυναμία φαίνεται ότι είναι μακριά από την λύση του προβλήματος, διότι δεν υιοθετούν κατάλληλη νομοθεσία. Αντιθέτως, στην προσπάθεια τους να προσελκύσουν διεθνείς επενδύσεις συντηρούν και διευρύνουν ένα ιδιόμορφο ανταγωνισμό μεταξύ των εθνικών φορολογικών συστημάτων τους. Ταυτόχρονα, κράτη

όπως η Κίνα, η Ινδία και άλλα προσαρμόζουν τα φορολογικά τους συστήματα ώστε, σε συνδυασμό με το χαμηλό κόστος παραγωγής, να προσελκύσουν ακόμα περισσότερες εταιρείες.

Προς απόδειξη των παραπάνω στην παρούσα εργασία γίνεται μια απλή σύγκριση μεταξύ των 6 κρατών ως προς την τελική επιβάρυνση φόρων-εισφορών για 4 περιπτώσεις. Μία ατομική επιχείρηση με 50.000 και 100.000 ευρώ κέρδη και μία εταιρεία επίσης με τα ίδια κέρδη. Για την απλούστευση του παραδείγματος οι παραδοχές είναι:

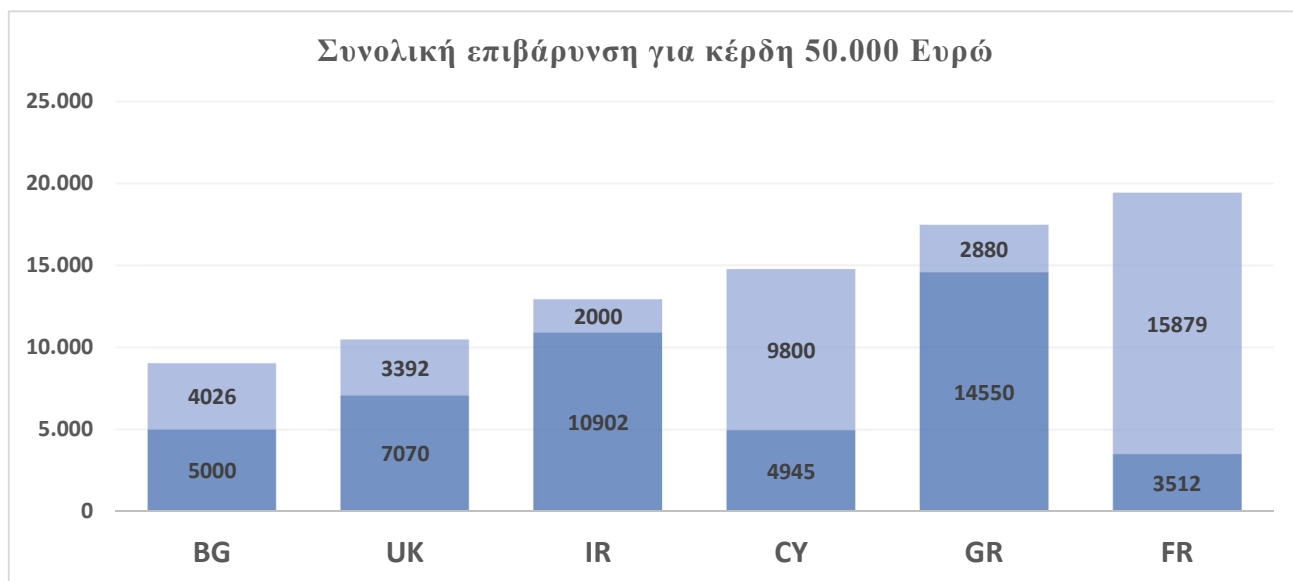
Πίνακας 63. Παραδοχές Παραδείγματος

Παραδοχές αυτοαπασχολούμενου	Παραδοχές εταιρείας
Άγαμος χωρίς παιδιά	Φορολογικός κάτοικος της χώρας
Ηλικία 30 ετών	Χωρίς άλλα εισοδήματα εσωτερικού ή εξωτερικού
Φορολογικός κάτοικος της χώρας	Διανομή μερίσματος σε όλο το ποσό του κέρδους
Χωρίς άλλα εισοδήματα	Χωρίς ελαφρύνσεις
Χωρίς ελαφρύνσεις	Απλή εμπορική εταιρεία

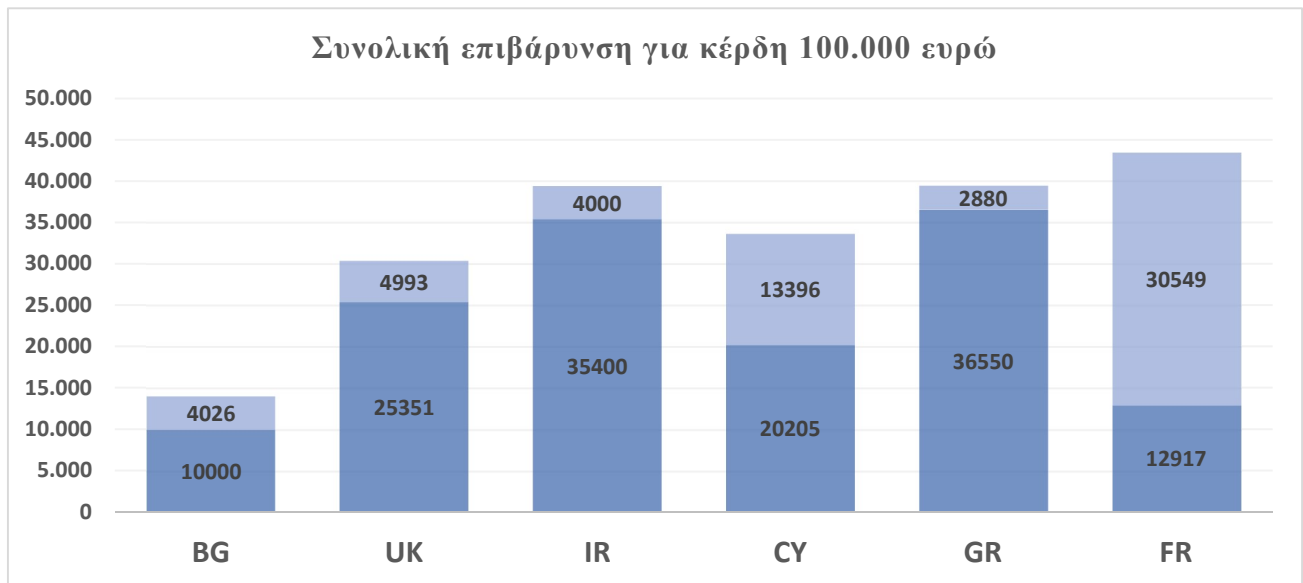
Πίνακας 64. Φυσικό Πρόσωπο Παραδείγματος

Φυσικό πρόσωπο							
Χώρα		Κέρδος	50.000	Ευρώ	Κέρδος	100.000	Ευρώ
		Φόρος	Εισφορές	Σύνολο	Φόρος	Εισφορές	Σύνολο
Βουλγαρία	BG	5.000	4.026	9.026	10.000	4.026	14.026
Ηνωμένο Βασίλειο	UK	7.070	3.392	10.462	25.351	4.993	30.344
Ιρλανδία	IR	10.902	2.000	12.902	35.400	4.000	39.400
Κύπρος	CY	4.945	9.800	14.745	20.205	13.396	33.601
Ελλάδα	GR	14.550	2.880	17.430	36.550	2.880	39.430
Γαλλία	FR	3.512	15.879	19.391	12.917	30.549	43.466

Πίνακας 65. Παράδειγμα 50.000

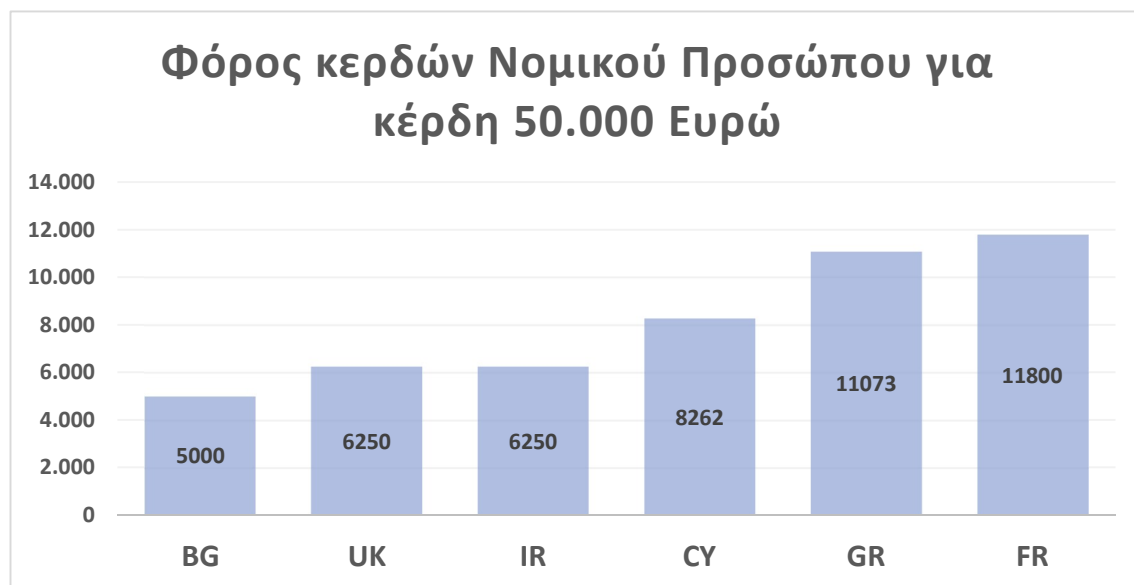
Πίνακας 66. Παράδειγμα 100.000

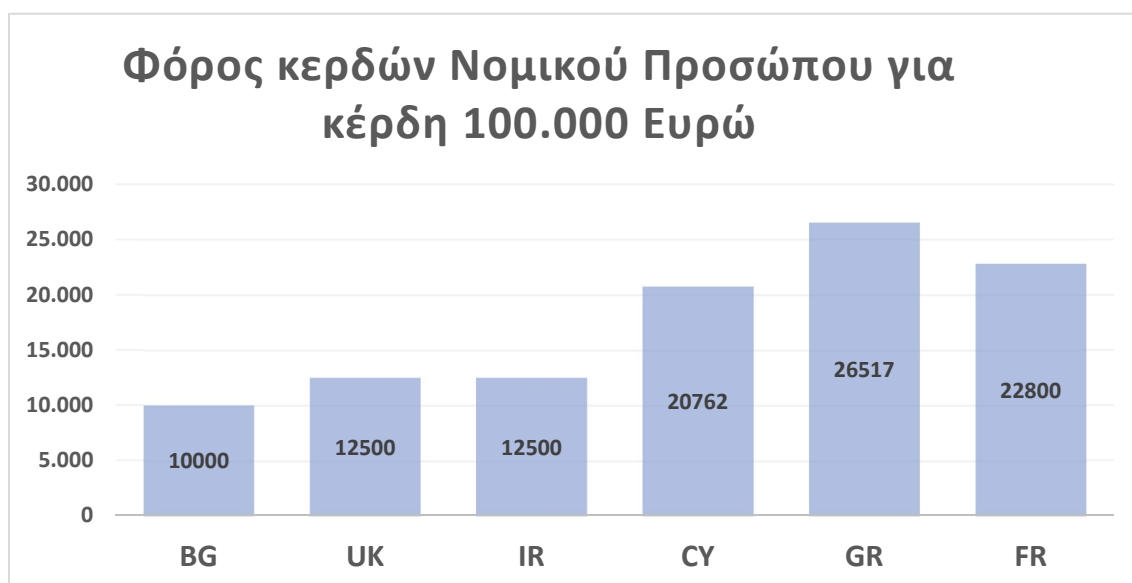
Πίνακας 67. Νομικό Πρόσωπο Παραδείγματος

Νομικό πρόσωπο			
Χώρα		Κέρδος 50.000 Ευρώ	Κέρδος 100.000 Ευρώ
		Φόρος	Φόρος
Βουλγαρία	BG	5.000	10.000
Ιρλανδία	IR	6.250	12.500
Κύπρος	CY	6.250	12.500
Γαλλία	FR	8.262	20.762
Ηνωμένο Βασίλειο	UK	11.073	26.517
Ελλάδα	GR	11.800	22.800

Πίνακας 68. Παράδειγμα 50.000 (2)

Πίνακας 69. Παράδειγμα 100.000 (2)

Τα παραπάνω συγκριτικά στοιχεία επιβεβαιώνουν χωρίς κόπο την θέση της Ένωσης για την φορολογία που επιβάλλουν τα κράτη μέλη. Εάν ληφθούν υπόψιν και οι εκάστοτε φοροελαφρύνσεις, απαλλαγές και άλλα που υπάρχουν σε κάθε κράτος, τότε γίνεται ακόμα πιο πολύπλοκο και πέραν της παραδοχής της Ένωσης για τις «επενδύσεις και την ανταγωνιστικότητα» τελικά εγείρει και ερωτήματα ισονομίας μεταξύ των πολιτών των κρατών της Ένωσης αλλά και μεταξύ των πολιτών και των εταιρειών της Ένωσης. Σε τελική ανάλυση, το μέλλον της Ένωσης περνά μέσα από τον, όπως φαίνεται, μακρινό στόχο της εξομάλυνσης και ομογενοποίησης της φορολογίας των κρατώ μελών της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- *Accueil particuliers* | *service-public.fr*. (n.d.). <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits>
- Admin_Com. (2020, October 7). *What taxes are paid on property in the United Kingdom?* Imperial & Legal. <https://imperiallegal.com/media/articles/what-taxes-are-paid-by-property-owners-in-the-uk/>
- *Basis of charge*. (n.d.). <https://www.revenue.ie/en/companies-and-charities/corporation-tax-for-companies/corporation-tax/basis-of-charge.aspx>
- *Buying and owning a property* - *GOV.UK*. (n.d.). <https://www.gov.uk/browse/housing-local-services/buying-owning-property>
- Cabinet Roche & Cie. (2023, July 12). *Expert comptable à Lyon depuis 1948* | *Cabinet Roche & Cie*. <https://cabinet-roche.com/>
- Circulars, T. (2022, March 16). Σχέδιο νόμου Εκσυγχρονισμός του πλαισίου λειτουργίας της Επι. *www.taxheaven.gr*. Retrieved August 1, 2023, from <https://www.taxheaven.gr/circulars/39041/sxedio-nomoy>
- Citizensinformation.Ie. (n.d.-a). *Local Property Tax (LPT)*. <https://www.citizensinformation.ie/en/money-and-tax/tax/housing-taxes-and-reliefs/local-property-tax/>
- Citizensinformation.Ie. (n.d.-b). *Value added tax*. <https://www.citizensinformation.ie/en/money-and-tax/tax/duties-and-vat/value-added-tax/>
- Crunch. (n.d.). *Online Accountants - Unlimited expert advice & service* | *Crunch*. <https://www.crunch.co.uk/>
- *CTM03900 - Corporation Tax: small profits rate: financial year 2023 onwards - HMRC internal manual* - *GOV.UK*. (n.d.). <https://www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/company-taxation-manual/ctm03900>
- *Department of Social Protection*. (n.d.). <https://www.gov.ie/en/organisation/departments/departments-of-social-protection>
- Feeney, L. (2023, July 24). *How To Charge VAT In Ireland, the EU, and Internationally - A Complete Guide*. Accountant Online. <https://accountantonline.ie/guides/how-do-i-charge-vat/>
- Government Digital Service. (2014). *National Insurance: introduction*. *GOV.UK*. <https://www.gov.uk/national-insurance>.
- Government Digital Service. (2015a). *Income Tax: introduction*. *GOV.UK*. <https://www.gov.uk/income-tax>
- Government Digital Service. (2015b). *National Insurance rates and categories*. *GOV.UK*. <https://www.gov.uk/national-insurance-rates-letters>
- *Home*. (n.d.). https://egov.bg/wps/portal/egov/en/your%20europe/home!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAflJo8ziAwLcHT3cLQwMPHxNTA0CjU2CHc2NQg0NzMzlw8EKPAItHA39LYy8LQzdDAwcfX2CXZ2CXYwMXM30o4jRb4ADOB0Qpx-

Pgij8xofrR-

G3woyAgkBzqAJ8YUDIFQW5oaERBpme6Y6KigDqb0k3/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/

- *Impôt sur le revenu : déductions, réductions et crédits d'impôt.* (2023, January 1). Service-public.fr. <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/N19785>
- *Ireland Individual - Taxes on personal income.* (2023). <https://taxsummaries.pwc.com/ireland/individual/taxes-on-personal-income>. Retrieved August 1, 2023, from <https://taxsummaries.pwc.com/ireland/individual/taxes-on-personal-income>
- *Ministry of Finance :: Immovable Property tax.* (n.d.). <https://www.minfin.bg/en/778>
- *Ministry of Finance :: Personal Income taxes.* (n.d.). <https://www.minfin.bg/en/827>
- *Operational guidelines: PRSI - Pay-Related Social Insurance - Contributions and classes.* (2020, June 2). <https://www.gov.ie/en/publication/b32a18-operational-guidelines-prsi-pay-related-social-insurance-contributio>
- *Personal tax credits, reliefs and exemptions.* (n.d.). <https://www.revenue.ie/en/personal-tax-credits-reliefs-and-exemptions>
- *Press corner.* (n.d.). European Commission - European Commission. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/qanda_21_2431
- *Properties that are not liable for LPT.* (n.d.). <https://www.revenue.ie/en/property/local-property-tax/lpt-liability/properties-not-liable-lpt.aspx>
- *Protection sociale des travailleurs indépendants : contributions et cotisations.* (2023, January 1). Entreprendre.Service-Public.fr. <https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F23890>
- *Protection sociale d'un travailleur indépendant.* (2021, February 10). Entreprendre.Service-Public.fr. <https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/N10805>
- *Self-employed National Insurance rates.* (2015, February 10). GOV.UK. <https://www.gov.uk/self-employed-national-insurance-rates>
- *Tax rates in France for 2023 | France Accountants.* (n.d.). https://www.europeaccountants.com/france/tax#ourcharges_7
- *Tax4Business.* (n.d.). [impots.gouv.fr](https://www.impots.gouv.fr). <https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/tax4business>
- Taxheaven Newsroom. (2022, March 16). Αυτός είναι ο νέος ΕΝΦΙΑ - Δείτε αναλυτικά τους πίνακες με τους συντελεστές φόρου. [taxheaven.gr](https://www.taxheaven.gr/news/58595/aytos-einai-o-neos-enfia-deite-analytika-toys-pinakes-me-toys-syntelestes-foroy). <https://www.taxheaven.gr/news/58595/aytos-einai-o-neos-enfia-deite-analytika-toys-pinakes-me-toys-syntelestes-foroy>
- *The French social security system - Rates and ceilings of Social Security and unemployment contributions.* (n.d.). https://www.cleiss.fr/docs/regimes/regime_france/an_a2.html

- *Travel within the Union.* (n.d.). <https://egov.bg/wps/portal/egov/en/your%20europe/travel%20within%20the%20union>
- *United Kingdom Individual - Taxes on personal income.* (2023). <https://taxsummaries.pwc.com/united-kingdom/individual/taxes-on-personal-income>. Retrieved August 1, 2023, from <https://taxsummaries.pwc.com/united-kingdom/individual/taxes-on-personal-income>
- *Βασικοί συντελεστές ΦΠΑ | ΑΑΔΕ.* (n.d.). <https://www.aade.gr/menoy/hristikoi-odigo/enarxi-epiheirimatikis-drastiriotitas/basikoi-syntelestes-fpa>
- *Κλίμακες και συντελεστές φορολογίας εισοδήματος.* (n.d.-a). <https://www.taxheaven.gr/klimakes>
- *Κλίμακες και συντελεστές φορολογίας εισοδήματος.* (n.d.-b). <https://www.taxheaven.gr/klimakes>
- *ΚΥΠΡΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 2023.* (2023). DELOITTE.COM. Retrieved August 1, 2023, from <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/cy/Documents/tax/tax-facts-2023/tax-facts-2023-gr-online.pdf>
- *Νόμος 4172/2013.* (n.d.). Taxheaven | Φορολογικό Αρχείο. <https://www.taxheaven.gr/law/4172/2013>
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. (2021, September 15). *Ασφαλιστικές Εισφορές - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.* Υπουργείο Εργασίας Και Κοινωνικής Ασφάλισης. <https://ypergasias.gov.gr/koinoniki-asfalisi/asfalismenoi-eisfores-kai-paroches/asfalistikes-eisfores/>
- *Φορολογία φυσικών προσώπων και φορολογία εταιρειών στην Κύπρο - Rightax | tax | legal | audit | advisory.* (2023, April 10). Rightax | Tax | Legal | Audit | Advisory. <https://rightax.com.cy/%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1-%CF%86%CF%85%CF%83%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD-%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%8E%CF%80%CF%89%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BB/>
- *ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ.* (2023). kpmg.com. Retrieved August 1, 2023, from <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cy/pdf/2023/tax-card-2023-gr.pdf>
- *ДДС в България.* (n.d.). <https://nra.bg/wps/portal/nra/taxes/dds-v-balgariya/dds-bulgaria>